

אוניברסיטת בר-אילן

מסע"י

כתב העת של תלמידי המחלקה לספרות עם ישראל

גיליון מס' 5

אוניברסיטת בר-אילן

הפקולטה למדעי היהדות
המחלקה לספרות עם ישראל

מסע"י

כתב העת של המחלקה לספרות עם ישראל

יוני 2011

גיליון מס'

5

סיון תשע"א

בעריכת: יוסי בן שבת, אודי וילנר, גילית חומסקי, שפרה ריפקין
עיצוב גרפי והדפסה: דפוס "אפי", רח' החשמל 13, ת"א
© כל זכויות היוצרים שייכות לכותבים וליוצרים, תש"ע 2010

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למדעי היהדות
המחלקה לספרות עם ישראל

לקבלת פרטים ניתן לפנות בטל': 03-5318235
או בדוא"ל: deptli@mail.co.il
חומרים למסע"י ניתן לשלוח לדוא"ל: masei.biu@gmail.com

בשער: בול דונה גרציה נשיא לרגל 500 שנה לגירוש ספרד, באדיבות המשורר הרצל חקק

תוכן העניינים

7	דבר העורכים
	משתתפים:
8	רחלי אברהם-איתן
9	יפעה אושרת
10	אבינעם ביר
12	נתי ברוקס
13	יהונתן גליק
15	גילי א. דנון
16	אד"ר
18	אודי וילנר
22	גילית חומסקי
23	צחי חלפי
24	הרצל חקק
28	זוהר טשרטוק
30	חבצלת לואיס-חן
33	אלינור מנדל
34	עופרה מצוב-כהן
35	יעקב נחמיאס
37	עמיחי נחשון
40	לואיזה נמיצוב-יפת
42	ארז פודולי
44	סמדר פלק-פרץ
46	חן ישראל קליימן
48	אהובה רויטל
49	שפרה רפקין
50	עמוס רצון
51	עפיף שליוט

דבר העורכים

גיליון מסע"י הנוכחי מארח כותבים מוכרים לצד פנים חדשות, וסגנונות מוכרים לצד חדשים. לא תמיד בהתאמה. הקו המאחד ביניהם הוא תחושה סובייקטיבית, חמקמקה, שהפכה בעינינו מילים כתובות לגוף פועם. זה היה הגיליון הקשה ביותר להפקה עד כה מבחינות רבות, אבל מבחינת השירים עצמם הוא היה גם המשמח ביותר. שלל חומרים מכל רחבי הארץ נעו בין המופשט לקונקרטי, בין ספרד לטבריה. בין ימים נוראים לימים נוראים אחרים.

קאסי
העורכים

קול קורא

סופרים ומשוררים מוזמנים לשלוח חומרים לגיליון מסע"י 6
יצירות עד 2,000 מילה ניתן להעביר
לדוא"ל: masei.biu@gmail.com

בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה / רחלי אברהם-איתן

חֲלֹשֶׁת אָנוּשׁ גּוֹרְמֵת לְכָה, שֶׁנִּצְחָחַן וְאָמַת אֵינָם
יְכוּלִים לְדוֹר תְּמִיד בְּכַפִּיפָה אַחַת... פְּתַחְתִּי
שְׁבָעִים שָׁעִרִים.

בְּשִׁמְחָה נִכְנַסְתָּ
שַׁעַר אַחַר שַׁעַר,
לְרֹאשׁוֹ עֲטָרוֹת שִׁזְרָתָּ
קִרְאת לִי: אַחוֹת הַפּוֹכָה
כִּי אַתְּ בְּשִׁמְנַת שְׁחִית, אָמַרְתָּ
אֲנִי אֶפְלוּ לֹא בְּלָבָן
נֹלַדְתִּי לְעֵמֶל – שְׁמִינִית
בֵּין תְּרִיסָר וְעוֹד שְׁנַיִם
אֵין רְגַע דָּל
מִלְחָמָה עַל כָּל בְּדַל חַמִּים.
תַּחַת אוֹתָהּ קוֹרָה
עֵתִים לְעִבּוּדָה, עֵתִים לְתוֹרָה
סִיג לְחֻכְמָה וְאַפְסֵי רַהֲב
עֲשֵׂה הַרְבֵּה וְשֵׂא בְּרָכָה,
אֵין עִבּוּדָה מִבְּזָה
כִּי לְעֵמֶל אָדָם יֵלֵד
וְשֵׁשׁ שֵׁשׁ שֵׁשׁ שֵׁשׁ
וּמִכֹּחֵי וְעֲצָמֵי, עֲצָמֵי וְכֹחֵי
הֵשֶׁשׁ שֵׁשׁ שֵׁשׁ מֵר;
כִּי מִן הָאֵין בָּאתָ
וְשֵׁם תִּמְצָא מְנוּחָתְךָ
...
נִרְתַּעַתְּ מֵהַמְּלָאכָה
עַל שֶׁלָּחַן יְשִׁיבוֹת נִסְמְכָתָּ
לֹא בִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה
וּמֵאָחוֹר
שִׁגְרָת מְלִים בְּזוּיֹת חֲדָה
נִנְעָלוּ דְלִתֵּי דְיִבִּים.

ד"ר רחלי אברהם-איתן – משוררת. דוקטור לפילוסופיה מאוניברסיטת בר-אילן. שיריה ומסותיה על שירה ועל פרזיה מתפרסמים בעיתונות היומית ובכתבי העת הספרותיים. מנחה סדנאות לכתיבה יוצרת במכללת מודיעין, בבית-הסופר בת"א וברחבי הארץ. מפיקה ועורכת את כתב העת "שבילים". ספריה האחרונים: להעיר את האנזימים, שירים (שבילי-אור, 2011); סימפוניית אביב, שירים, (שבילי-אור, 2011).

בְּשֵׁעַר הַגֵּיאַ / יפעה אושרת

בְּשֵׁעַר הַגֵּיאַ אָנִי נִפְתַּחַת עַד שֵׁעַר הַפְּנִים
מִוִּרְחַת עַל עֲצָמַי שְׂכָבָה מְיֻבָּה שֶׁל אֹר יְקָרוֹת
מִתִּירָה אֶת קִשְׁרֵי הַשְּׂפָלָה
וּמִגִּיעָה עֲדִידָה נִקְיָה... נִקְיָה...
בְּקִרְבָּתָהּ שֶׁלֹּה נִמְסָכֶת בְּעוֹרְקֵי
מְקַמְרֶת גּוֹפֵי בְּגֵרֵרְגוֹר עֲדִין.
אָנִי נִבְקַעַת מִן הַשְּׁלֹחַ וְנִשְׁטַפֶּת
לְעִזָּה לְמִצָּא שָׁם אֶת הַכֶּהֵן הַקְּדָמוֹנִי שְׁלִי
מֵעֵלָה גּוֹרְלוֹת בְּלָבוֹשׁ דָּהוּי
בַּת יְלֵוֵי אָנִי,
נָעָה בְּחַתּוּלִיּוֹת מְהֻסָּסֶת
אֲחֻזָּת בְּפִתְקָה הֵיא
שֶׁלְּבִטַח תִּבְיֵא אוֹתִי לְעִיר מְקַלֵּט.

מעין השילוח – מי המעיין שימשו את תושבי העיר לשתייה וכן הובלו דרומה בתעלה הכנענית על מנת להשקות את השדות החקלאיים שבנחל קדרון. ליד מעיין זה הומלך שלמה, בנו של דוד, למלך ישראל. מי המעיין שימשו גם לעבודת הקודש בבית המקדש, לניסוך המים, לטהרה ולמי חטאת.

העזרה – השם המקובל לחצר בית המקדש. מקור השם עזרה הוא משום ש"משם עזרה באה לעולם, שנאמר: "יִשְׁלַח עֲזָרָהּ מִקֶּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדָּה" (תהילים פרק כ' פסוק ג'), וכל הבא להתפלל שם בלב שלם נעזר בה' אלוהיו (הרד"ק בספר השרשים ערך עזר, וראבי"ה).

עיר מקלט – בערי המקלט התגוררו כהנים או לויים. רוצח בשגגה היה בורח מיד לאחר הרצח אל אחת מערי המקלט. מטרת הבריחה הייתה למנוע מגואל הדם לבוא ולנקום את נקמת קרובו ההרוג. אם גואל הדם הרג את הרוצח מחוץ לערי המקלט, היה הוא פטור מעונש.

יפעה אושרת – בעלת תואר שני בסוציולוגיה ופסיכולוגיה חברתית. עובדת כרכות הקהילה בירושלים ועוזרת אישית לרב בנימין לאו.

בְּחֶשֶׁת הָאָרְנִים / אַבְיָנָעַם בִּיר

בְּחֶשֶׁת הָאָרְנִים שֶׁל הָרִי יְרוּשָׁלַיִם
אֶתְּה הוֹלֵךְ בֵּין הַבָּתִּים
לֹא פְזֵמוֹן.
הַשִּׁיר עֲתִיק מִיָּן
עֲתִיק מְדַבֵּשׁ
וּמְנַגֵּנָה שְׁחֹרָה רַכָּה
מִיַּעֲרוֹת הָעֵד שֶׁל פּוֹלִין הַטּוֹבָה
מִעֲבִירָה בְּאֲמִירִים תְּפִלָּה זָרָה
יָפָה.

אֶתְּה הוֹלֵךְ בְּאָרְנִים
שֶׁל עֲבָרֵי יְרוּשָׁלַיִם
וּמְחַטִּים שֶׁל אֶתְמוֹלִים
תּוֹפְרוֹת לָךְ מִלְּבוּשׁ
יְרֵק, חֲרִיף וּמְשַׁכֵּר.

אֶתְּה הוֹלֵךְ לְבַד
וּתְפִלָּתְךָ אֲחֹרָת.

הַר הַבְּרָכָה / אַבְינַעַם בִּיר

"כל מצוה שהחזיקו בה כותים (גרי אריות), הרבה מדקדקין בה יותר מישראל... ר"ג ובית דינו נמנו על שחיטת כותי ואסרוה... מאי טעמא?... דמות יונה מצאו להן בראש הר גריזים שהיו עובדין אותה." [חולין ד, ע"א-ו, ע"א]

וְכָל שֶׁחִזְקֵתִי -
דְּקַדְקֵתִי וְ
דְּקַדְקֵתִי
וְלֹא מֵהַכְּפִירִים
שֶׁשָּׂאֲגוּ אֶז
בְּקִרְבִי
וּמִזְבַּח בּוֹ בְּנִיתִי
עַל הַגְּבֵהַ בְּהָרִים
וְנִתְחַתִּי
וְהִפְשַׁטִּיתִי
עוֹלֵת לְבִי

וּפְעַם
כְּשֶׁבִדְקֵתִי אַחֲרֵי
מִצְאֵתִי
בְּרֹאשׁ הָהָר
בְּאֲמוּרֵי מִזְבַּח לְבִי
דְּמוֹת יוֹנָה

אַבְינַעַם בִּיר - סטודנט לתואר שני בפילוסופיה יהודית באוניברסיטת בר-אילן.
בעל תואר ראשון במקרא ותלמוד. שימש כעורך כתב העת מעליות וחבר מערכת
בכתב העת מגלים. פרסם שירים ומאמרים בכתבי עת שונים.

הַלִּיכַת בְּקָר / נְתִי בְרוּקָס

הַלִּיכַת בְּקָר בְּשִׁכּוּנוֹת בִּירוּשָׁלַיִם
כְּמוֹהָ כְּצִלְיָה בְּמִיַּי יָם סוּף.
הָאוֹר נִשְׁבֵּר עַל קוֹ הַזְּמַן
וְהַשֶּׁקֶט אוֹפֵף אֶת הַסְּמָלִים.
מוֹל הַחוּמוֹת
נִקָּר עַל יַעַץ זֵית מְנַקֵּר בְּסִמְלֵי הַשָּׁלוֹם
לְמַעַן דוֹר הָעֵתִיד,
וְנַעַל נְטוּשָׁה שֶׁל אִשָּׁה
עַל כְּבִישׁ בְּרַחֲבֵיהָ אוֹמֶרֶת
כִּי גַם סִינְדְרָלָה מְחַכֶּה לְמִשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד.

נְתִי בְרוּקָס – בעל תואר ראשון במדעי המחשב ותואר שני בלימודי המזרח התיכון, אוניברסיטת תל-אביב. ראש מדור אסיה ואפריקה באגף כספים במשרד החוץ. שימש כקונסול ישראל בהאנוי, וייטנאם. בוגר מדרשית נועם בפרדס חנה והמכינה הקדם צבאית קשת יהודה ברמת הגולן. כותב ומלחין שירים ומחזות בשעות הפנאי.

מַלְכוּת / יהונתן גליק

עדין לא המלכנו את עצמנו
והזמן מחלחל בנו, בוקע בארות חסרות, נשקר
בלב כסף, בערגה יומיומית, ברגעי
מחסור אינסופי ואולי
סופי כמונו.

עוד מעט קץ והלב
מחמיץ כהרגלו, נקבר
בברכת סליחות ומצפה להקיש

שעה קלה נותרה להמלכת לבבות, רגעים
ספורים לתקומה והשמים נסוגים, נבקעים
בדממה וממטירים רסיסי לילה להקיש

שׁוֹפֵר / יהונתן גליק

א.

על מִרְצָפוֹת שְׁחוֹקוֹת הַפְּסִיעוֹת נַעֲשׂוֹת
עֲמוּמוֹת כְּמוֹ לִילָה עֲרֵפְלִי, כְּמוֹ
בִישָׁנוֹת שְׁטָרֵם הַפְּצִיעָה.

בֵּין בְּתִים שֶׁל פְּעַם אָנוּ
פּוֹסְעִים בְּלֵאט, שְׁלֵא נְעוֹרֵר אֲגָדוֹת
לְתַחֲיָה מְחֻדָּשִׁית, שְׁלֵא תִתְמוֹסְסֶנָּה בְּאוֹר
שְׁלֵא נִמְחָה צְעָדִים קְדוּמִים.

דִּי דוּמִים הַבְּתִים וְאֵנְחָנוּ, הֵם
נְחָבְאִים בְּצֵל וְנִרְתָּעִים מִצַּעֲקוֹת הַמּוֹן וְגַם
לָנוּ נוֹחַ תַּחַת אֵיזָה מִיתוֹס קְדָמוֹנִי.

ב.

דִּי בְשׁוֹפֵר אֶחָד לְהַעִיר אֶלְפֵי לְבָבוֹת, דִּי
בְּלֵב אֶחָד לְהַבְקִיעַ קִירוֹת וּבְתִים וְחֻרְבוֹת
וְדִי בְקִיר סְתוּר לְבָכוֹת וְלִצְחוֹק בְּמַבְט חָטוּף.

יהונתן גליק – סטודנט לתואר ראשון בביופיזיקה באוניברסיטת בר-אילן. בוגר
ישיבת הכותל.

כָּל כֶּף הַרְבֵּה מְלִים וְאִישׁ אֵינוֹ אוֹמֵר אֶת הַמּוֹבָן מֵאֲלֵיו.
הַחִיָּה חִפְּשִׁיהָ. הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּינֵינוּ
מְרַעֶבֶת, פְּגוּעָה. לֹא פֹלָא שְׂנַמְלָטָה.
אִישׁ אֵינוֹ פּוֹצֵה פִּיּו כְּשֶׁהֲצִיד עַל נֶשֶׁקוֹ
חוֹצֵה אֶת הַכֶּכֶר. אוֹתָהּ הַכֶּכֶר בָּהּ הִתְחִיל, דּוֹמְמָת,
לְשֵׁם הוּא דוֹרֵךְ אֶת קֶשֶׁתוֹ;
צָבוּעַ בְּצַעַר הֶלִיכְתּוֹ קִמְאִית אוֹרֵב
מִתְחַת לְגֶשֶׁר מִבֵּיט בְּמָה שְׁנוֹתָר.
כָּל עוֹד הַחִיָּה פְּצוּעָה, הוּא יִתְעַ
מְטוֹסִי הַסִּילוֹן לֹא יִשְׁקָטוּ. אֶת קֶרְבִּיהָ הֵם רוֹצִים
אֶת עֲצָמָם הֵם שׁוֹכְחִים. הַחִיָּה
מִסְתַּתְּרָת, זְמַנָּה קָצוּב. תִּפְלָה לְאִדוּנִיָּה לֹא תִשָּׂא
גַם כֶּף אֵין אִישׁ שׁוֹמֵעַ אֶת זַעֲקָתָהּ. חִיָּה עֲלוּבָה.
נִרְדָּפָת.
אֲמַלְלָהּ.

גילי א. דנון – בוגר החוג לקולנוע וטלוויזיה באוניברסיטת תל-אביב. קולנוען ומחזאי. ספר שיריו הראשון יראה אור בתחילת שנת 2012.

בין השמשות / אד"ר

אמר להם [רבי יצחק נפחא]: למה הדבר דומה? לאדם שיש לו שתי נשים, אחת ילדה ואחת זקנה; ילדה מלקטת לו לבנות, זקנה מלקטת לו שחרות, נמצא קרח מכאן ומכאן (בבא קמא, ס ע"ב).

עיני קרועות לרוחה
נדודות ימה וקדמה
ללקט רסיסי אורה
זה לזה
צו לצו
קו לקו.

מי זאת שמש ערב חמה
עולה פרועה מן המדבר
קורי אלה שבת סוככים עיניה?

אי זו גבירה תמיכה
לבנת קרנים
פורטת בשפתים דקות עצבונות עדינים כשיר
לנצח שוקעת גו ומרהרת?

צא, איש הבינים,
קוראות לי
ואני הולך ומתאין
ואיני נמזג
ואיני חשך
ואיני מזריח.

אינני שותה / אד"ר

אינני שותה כדי לשפח
לזכר הכל אני רוצה:
שפתו השסועה של תיגוק
לשון כבדה מנשוא, צרובת גחלי-בעת
מחשב תקוע עד אבדן שפיות-הדעת
שטטה הנני,
סוטה, בוטה, חוטא, טיזא.
אינני שותה.

ד"ר איתמר דרורי – כתב עבודת ד"ר על יצירתו של חיים הזז. משמש כעוזר מחקר במכון האנציקלופדיה של הסיפור היהודי וכמרצה במכללת חמדת הדרום.

האוטובוס הישן דהר במהירות אימתנית על פני השדרה המשתרכת לאורך העמק. דומיית הלילה הגבירה את רעש המנוע המשתנק מן המאמץ. נהמותיו עטות אל החלל כמו אדוות גדולות, מתרחבות אל תוך אגם החושך, נמוגות אל מול אדן חלון מוגף, והופכות להיות זיכרון מעומעם של השוכב על מיטתו לפני שישקע בתהום השינה. אלונה בוהה עכשיו במראה הדהויה שמעל הנהג. ראש גדול וקירח ממלא את המראה לאורכה ולרוחבה. בקצה הקרחת מתחילים להתעגל תווי פנים מדושנות ובתוכם משוקעות זוג עיניים טרוטות, המאיימות לטבוע בחוריהן עם כל בליטה המזדמנת בכביש. מנורת הלילה שמעל הדלת הקדמית מפיצה אור עמום לעיפה, חושפת על הקרחת אגלי זיעה זעירים, אך נדמה שהאיש שאוחז עכשיו בהגה, ורכון בדריכות אל מול השמשה הגדולה, הינו אדיש ביותר לנחילים הקרירים הגולשים במורד עורפו ונקווים לכתם גדול ודביק באחורי חולצתו השחורה.

החום של העמק בוטש על חלונות האוטובוס המפולשים, ומפלס לו דרך אל תוך הפנים הדחוס. אין עוד איש מלבדו ומלבד הנהג, כולם ירדו בישובי הדרך. אלונה בורחת במבטה אל תוך החושך שבצדי הכביש. השדרה צפופה מאוד בחלק הזה של הדרך, ועצי האיקליפטוס הגבוהים מיתמרים אל על, אלונה נזכרת בגדר החיה המפותלת שמקיפה את האחוזה. מדי פעם מהבהבות בין רווחי הגזעים נקודות אור הנמרחות בתוך הערפיל שעוטף את העמק, מנסות להבקיע את החומה הבצורה של השדרה, נושאות עמן אותות חיים מעולמות רחוקים. על אף החום הגדול והמחנק ששורר בתוך האוטובוס, המראה הזה מעביר בגבה הרטוב איזה זיע וגופה נרעד מעט. כאילו משב קריר ועדין נושב בעורפה, כמו פעם כשאימא הייתה עושה לה נעים בגב.

הדרך המישורית נקטעת בפתאומיות והאוטובוס גולש אל עבר ירידה מתונה המאפשרת למנוע הכועס להרפות מעט, ורחש של צרצור קבוע מחליף את הנביחות הרעשניות, משרה עליה מין שלווה מתוחה. שדרת האיקליפטוס הולכת ומתארכת, ואמירי העצים הסוככים על הדרך קולעים את הלילה בתוכם כאילו היה בן ערובה ותיק הרגיל לסרך רגליו בין המקומות הצרים. נהג האוטובוס הרפה מעט מאחיזתו העצבנית והתמסר אף הוא לירידה. בנגיעות ההגה הקלות, הוא נראה כאיש ים ותיק המדריך ספינה בתוך מיצר סוער בין מאות שנים.

שורת העצים הדמומים בשדרה מזכירים לה אותם, ואולי זה בכלל החושך שהזכיר לה אותם, אבל היום אלונה לא מפחדת מהחושך. אתמול בלילה היא דיברה איתו והם עשו הסכם בפעם המי יודע כמה, והוא התחייב להפסיק להפחיד אותה. את ההסכם הראשון עשתה עם אימא בחדר השינה הישן, באחד מאותם לילות רחוקים של בית, כשהייתה מקיזה בעיצומו של חלום, והעלטה אופפת את כל חדרי הבית והשקט המשתק כובל אותה למיתה. בין חדרה שלה לחדר ההורים הפרידו שתי גרמי מדרגות, ובמחצית המדרגות ניצבה דלת הכניסה לבית, כשהייתה מניחה את כפות רגליה הקרות בקרבת מפתן הדלת וקור חרישי מזדחל אליה מן החוץ, משהו בה היה מתכווץ. אלונה תמיד חששה שבין החושך שבפנים והחושך שבחוץ ישנה ברית סמויה ויום אחד החושך שבפנים יפתח את הדלת וימסור אותה לחסדיו של החושך שבחוץ ואימא לא תדע לעולם מה עלה בגורלה. כשהייתה אלונה מגיחה לחדרה של אימא ורואה את קצוות השמיכה משתלשלים אל שטיח הרצפה הקטן, משאת נפשה היחידה הייתה להתכרבל שם בפוך ההוא, לעולמי עולמים, ולהשתכר מהחום המענג של המוכר והקרוב. אבל אלונה כבר מכירה את החושך, אין לדעת כמה ימי חסד יעניק לה שליט הלילה, עד הפעם הבאה שהוא יפר את ההסכם, כי תמיד הוא מפר את הצד שלו.

היא בכלל לא רוצה לחשוב עליהם עכשיו, אז היא עוצמת את העיניים בכוח, מהדקת עפעפיים כבדות מעייפות אל שני שקי עור נפוחים מבכי. "חזק אלונה" היא לוחשת לעצמה, ומנסה לשוות לקולה את הטון הבוטח והסמכותי של תמי מהאחוזה. כיוון שהיא חוששת שאולי קולה מגיע לאוזניו של הנהג, היא פוקחת מעט מעט את עיניה, ודמותו עולה לפניו במחזה הלילה, עיניו השקועות והחולצה ספוגת הזיעה מרצדות במחשבותיה. "חזק אלונה ולספור עד מאה" בדיוק כמו שתמי הייתה אומרת לה לעשות כל פעם שהיא נזכרת בהם. המאמץ מכאיב לה, אבל העלטה שסוגרת עליה גורמת לה להרגיש מין חום נעים שכזה בבטן למטה. החום שולח קרניים נעימות, עולה ומתפשט בכל גופה. "ארבעים ואחת... ארבעים ושתיים... ארבעים ושלש..." האוטובוס שועט אל מחוץ, מגיח מתוך שתיקת השדרה, כמו עובר הנפלט מרחם. משאיר אחריו את שורות העצים הדמומים, כמו שתי טורים ארוכים של חיילים הנשכחים בשדה הזיכרון של המלחמה.

אלונה מבחינה בעקצוץ אור עדין בחלק העליון של עינה הימנית, הזוהר הזעיר נעים לה, היא מנסה לעקוב אחר הנקודה העדינה ומרגישה עונג סמוי מאחורי גלגל העין, במקום החשוך ביותר, עוד לפני שרואים בכלל. פניה מתקרבות מאליהן אל פס האור הזעיר כמו חתול הפושט ראשו לפני בגרור מתפנק, אל היד המסיבה לו עונג. עכשיו היא פוקחת את עיניה בסקרנות איטית, מבצעת בדיוק מושלם את הוראותיה של תמי בתרגול המשותף שלהן באחוזה. העצים כבר אינם והעמק פרוש כולו לפניו, רחב ומפושק בשדות. מעל העמק תלוי ירח גדול המזריח אור נעים וצובע אותו בגוון חלב דהוי.

היא נזכרת באחד הלילות באחוזה. תמי העירה אותה קצת אחרי חצות, ואלונה התמסרה כליל לאש השובבה בעיניה הצוחקות של תמי כאשר היא קושרת את עיניה במטפחת הלבנה, ומהסה אותה בלחישות. בכניעה שקטה ובטחת הלכה אחריה בלי להוציא הגה מפיה, בידה האחת היא אווזת בכף ידה של תמי ואילו בידה השנייה היא תוהה בחשיכה, מגששת אחר קירות מוכרים. מכל הרעשים בעולם יכלה עכשיו לשמוע אך ורק את קול הלמות הלב של תמי, משתרג בקצב פעימות הרקה שלה עצמה ומייצר דואט של פחד המודע לעונש הצפוי לשתים אם מישהו מאנשי הצוות יבחין בהן. כשהגיעו למקום המיוחל נשכבו שתיהן על השמיכות שהביאה עמה תמי, ורק אז הרשתה לה תמי לפרום את המטפחת באיטיות מורטת עצבים. השמים היו זרועי כוכבים, כמו אלפי גחליליות קטנות, והירח עמד במילואו, עגול גדול וקרוב, אלונה פחדה לדבר, שהגחליליות לא יברחו, והירח לא יתכסה.

תמי לחשה לה פתאום: "יום הולדת שמח, אחותי". ואלונה הרגישה את החום התמנוני במרכז הבטן, שולח זרועות דביקים של אושר נעים אל כל חלק וחלק מגופה. היא לא יכולה להתיק את עיניה מן השמים המרהיבים, ומהירח שנראה קרוב מתמיד. "את יודעת מה השם השני של הירח?" שאלה תמי כמו שתמיד אהבה לעשות כשהיו רק שתיהן יחד, כאילו היא אחת המורות של האחוזה, ואלונה כמו תלמידה טובה שחפצה לרצות את מאווייה החינוכיים של הסמכות העליונה תמיד עונה לה בתמימות מאוסה: "סלחי לי מורתי אך אינני יודעת". אז תמי מקרבת את פיה לאוזנה של אלונה ולוחשת במתינות כממתיקת סוד: "לבנה". הלחישה קצת מדגדגת, אלונה שהייתה מרותקת למקסם השמים, לא מראה כל סימן של התלהבות מן הגילוי החדש, תמי אהבה להשתעשע במילים אלונה העדיפה לברוח לעולם המראות. רגע לפני שעזבו את הגג כדי לחזור לחדר לפני הסיור הקבוע של מדריך הפנימייה, זרקה אלונה לחלל הלילה: "אבל היא לא לבנה? יש עליה המון כתמים" תמי נעצה בה את המבט ההוא המוזר ועיניה איבדו משהו מן הזיק השובב, כאילו כבו פתאום, ועצב גדול וחשוך נתגנב פנימה לאישוניה. נראה שרצתה להגיד משהו אך בסוף רק לחשה בנימה מזרזת: "חייבים לחזור לחדר, אחותי".

האוטובוס מוסיף להתעכל עם הכביש והירח כמו צל מנוסה מתפתל עמם, שומר על קצב אחיד,

כאילו מנסה להדביק את מהירות הנסיעה. אלונה כבר לא מביטה בו, היא מתרכזת בשמים השחורים, במסלול שהם טווים לו. פעם שאלה את תמי "מאיפה הם יודעים הכול?", תמי חייכה חיוך מריר ואמרה: "באחזה יודעים איך נראית בבטן של אימא שלך. והמצרך היקר ביותר הוא הסיפור של השני. אם גילית שמישהו נושא על הגב סיפור יותר חשוך משלך, אתה שונא אותו אפילו יותר מעצמך, כי הוא מעמיד אותך בתוך קרן אור".

"אלונה משוגעת" הם צועקים לה מרחוק, וכמו עדת צבועים הם מתחילים להתגודד, תולשים את גופם המשועמם מהאספלט הרוחת של אוגוסט הישראלי אל עבר שביל החול. קשה לעמוד על הרגע שבו פזורת נערים הופכת למעגל טורפני ומנוסה. אלונה כבר מכירה את הסדר של המשפטים, ועוד לפני שהמשפט הראשון נורה, היא עוברת לנוהל מתגונן. נעצרת במקום, מפשקת רגליים ביציבות ואז בוחרת נקודה באדמה ולא מורידה ממנה את העיניים. על פניה היא עוטה מן מבע מוזר, כמו שאיזיק עושה כשהוא עומד לחטוף בפרצוף את הכדורגל מהבעיטה של שלומי, במשחק השבת באחזה.

"אימא של אלונה משוגעת" הם מריעים מעליה, מורטים בה, יורקים, פרצופיהם משתרבים מתוך הצווארים, ואיזיק נוגע בה בכתף כדי שתביט בו בזמן שכולם צוחקים משלומי שמעוות את פניו וגונח בקולות שבורים. היא מוסיפה להתרכז באדמה ועוקבת במבטה אחר נמלה אחת הסוחבת משקל כפול מגודלה. כך היא עומדת, דמומה, קפואה, כמו חיה פצועה המתאווה למגע הניבים, שיחדרו אל תוך גרונה, שיכריעו את חייה. רק הגרון היא חושבת לעצמה, לדחוף בחזרה את הדמעות עמוק עמוק, היא לא תבכה לידם כמו בפעם שעברה. לא תעניק לטורף את יללת הכניעה המיוחלת.

איזיק עומד מעליה, רוכן עכשיו קרוב קרוב אל צווארה, היא מרגישה את הנשימות שלו חודרות אל גופה דרך עורקי הצוואר, רושפות בתוכה ומתאחדות עם קצב רקותיה הפועם בעוצמה, היא יכולה לדמיין את הזיעה על מיצחו המחוצ'קן, ואת השחור נוטף מאישוניו הכהים. ואז הוא גוהר מעל אוזנה ולוחש דרכה בשקט כוחני: "תרימי את הפרצוף שלך מהרצפה יא חתיכת בת משוגעת". רעדה עוברת בגבה, היא מדמינת את תמי, עוצמת את עיניה ומרגישה חזקה, עוד קצת, תמי תהיה גאה, עכשיו לעצום הכי חזק. דווקא היום תמי לא פה.

"אימא שלך סגורה עם כל הפסיכים של בית שאן". צועק שלומי ומנחית את המשפט האחרון בסבב. אלונה יודעת שזהו אות המבשר את קיצו של מסע הצייד הקבוע, אך היא איננה מעיזה להתיק את מבטה מן האדמה החולית, הנמלה שלה כבר זלגה לתוך נחיל ארוך ומתפתל, נטמעה בינות רבבות דומים לה, וכך חמקה מעיניה העוקבות. ואכן המעגל מתרחב לו אט אט, נוגס בה נגיסות אחרונות של הרס, מישהו עוד צובט בה, זורק לאוויר גניחה אחרונה של טירוף, והם הולכים ומתפרדים כמו להקת ציפורים המשנה את תבנית מעופה על פי אות סודי. ניבים מתחלפים בשיניים צחורות של גיל ההתבגרות, וטפרים דורסניים מתפוגגים לגופיות לבנות ושוקיים שזופות משמש קיצית.

"אלונה?" היא שומעת קול קרוב, ומכירה את החיתוך המיוחד של שמה, אך איננה מצליחה לזהות את הישות שמסתתרת בחסות הקול. כמו לפגוש פנים מוכרות ברחוב ולא להצליח להיזכר בשם. היא מקיזה ממחשבותיה, אך עדיין לא מפנה מבט לעבר הקול, משתהה מעט במכוון, רוצה שמישהו מוכר יקרא בשמה, לפחות עוד פעם אחת. משהו בה ממוגנט עדיין אל הרגע שבו הירח נבלע בתוך העננים, היא מוסיפה לעקוב אחר החושך מדמינת אותו נע ביניהם כשהם מחכים אותו, שוטפים אותו בערפילים, מנסים לנקות ממנו את האור, נזכרת באימא לפני החג כשהייתה לוקחת אותה לרחיצת המכוניות, רגעים שטופי הנאה, שתייהן צוחקות בערגה ופחד, כשהמכונה ספק מכה ספק מלטפת, עם רצועות הגומי הארוכות על גג הרכב.

"אלונה?" היא מזהה את אורה, רוכנת מעליה בתוך האוטובוס החשוך. אורה הייתה השכנה האהובה עליה מהבלוק הישן בבית שאן. בטח נשכבה על הספסל האחורי עוד לפני תחילת הנסיעה כך שלא הבחינה בה אלונה עד עכשיו. בכל שנה במוצאי שמחת תורה, הייתה יורדת אורה מן הקומה השלישית, לבושה בהידור מיושן ושפתון זול מעטר את שפתותיה הגדולות. אורה מהדסת על המדרגות הרעועות של הבניין ברגליה המגושמות בטקסיות מגוחכת, כשהמזווה המרופטת שלה נחבטת אחריה מדרגה אחר מדרגה כמו חיית מחמד נאמנה. הולכת וצווחת, וקולה צרוד ונשי כאחד: "העננים הגיעו גברת שמחה", "חורף בא", "העננים הגיעו מר אמסלם", "גשם כאן". כאילו היא מגישה את פינת מזג האוויר במהדורת מבט של מוצאי השבת. אורה נפרדת מן השכנים באלגנטיות ולא מחסירה משפחה אחת מן הבלוק בצעקותיה, כאשר למטה כבר ממתינה לה המונית שתיקח אותה לשון את שנת החורף בבית המשוגעים של בית שאן.

"אורה עצובה על אימא של אלונה", היא מאווה בפניה, עיניה גדולות ומיוסרות, ואישוניה מתרוצצים בתוך לובן חרוש בקמטי דם שמלחמות השנים הקשות הותירו בעיניה העייפות.

"שמעתי במזכירות, שהאימא הפסיכית שלך חתכה את עצמה", צועק איציק לעבר אלונה מן האספלט הרוחח, לאחר שמעגל הטורפים כבר התפזר. כל אותו הזמן אצר בידו את מהלומת המוות, העמיד פני חלש. המכריע קרב בנשיכת שיניים אינו יכול להביט בעיני הטרף בעת יציאת הנשמה, לשם כך שמר בליבו את זכות ההקשה מן המרחקים. לא גילה לאיש מן הלהקה על פיסת המידע הארסית שהצליח לשרבב אל תוכו עוד לפני כולם. עכשיו מבקש הטרף להתענג על הייסורים מקרוב, להביט בארס המתפשט ושוטף את הגוף המוטל, להבחין בעננה החשוכה המתגנבת אל הלבן של העין. הוסיף בארס וכאילו חתם: "הלכה קפוט, המשוגעת של אלונה".

"אורה אוהבת את אלונה", היא אומרת ומחבקת את אלונה בצורה מגושמת להפליא, ולוחצת את צלעותיה בכפות ידיה הגדולות בכוח רב. על אף הצחנה שעולה מריח גופה של אורה והמגע הפראי שמטלטל אותה, אלונה חשה בגופה עונג שלא חשה מימיה, התמנון החם ממלא אותה עכשיו אור חדש, שלא הכירה מעולם, כאילו הירח הגדול בכבודו ובעצמו נכנס בתוך גופה הדק והשברירי, והיא מאירה עתה את הלילה החשוך ואת כל מכמני העמק.

הנהגה כמו כרוז בבית הלוויות מכריז: "בית שאן".

"לילה לילה מסתתרת הלבנה".

אודי וילנר – סטודנט לתואר שני במחלקה לספרות עם ישראל באוניברסיטת בר-אילן, כותב ומלחין. מלמד יהדות בתכנית מתגיירים צה"לית.

סְחוּפֵי הַרוּחוֹת / גילית חומסקי

לא נַחְמָה, אָמַת פְּשׁוּטָה:
גַּם מִמְּנֵי נִמְלָטוּ סְחוּפֵי רוּחוֹת.

נָעוּ רְחוּפִים
סְחֻחֵרִי-פִיּוֹת
הָאָפֶר הַתְּעַרְבֵל בְּתַכְלַת שָׁמַיִם
חוּם אָמָה
וְהִזְמֹן הָאֵט.

עֲכָשׁוּ מוֹנְחִים דּוֹמְמִים:
מְטַפַּחַת-צַפּוֹר
מְטַבְּעוֹת, כְּפַתוֹר
סַנְדָּל בְּקַרְקָעִית הַיָּם
מִמְתִּיזִין לְסַנְדָּרְלוֹת תּוֹעוֹת.

לא נַחְמָה, אָמַת פְּשׁוּטָה:

גַּם בְּמִטַּפַּחַת-צַפּוֹר רָקוּם הַצֶּרֶף
לְהַתְקַפֵּל לְפִסָּה קֶטְנָה, רַבַּת שְׂכָבוֹת
וְלְהֶאֱסֹף בְּרַכּוֹת.

מִשְׁפָּחוֹת תַּתְחַמְנָה
שְׁמִיכוֹת בְּדֹשָׂא
עַל יְלִדֵיהֶן הַקֶּטְנִים יֶאֱסֹר
לְגַעַת בְּכָל דָּבָר מוֹזֵר,
תְּלוּי מֶהֱפֹף מַעֲנֵפִי הָעֵץ
שְׁעֵשׂוּי לְהַכִּיל חִידָק לֹא יְדוּעַ
שְׁעֵשׂוּי לְהִיּוֹת מְדַבֵּק.

לא נַחְמָה, אָמַת פְּשׁוּטָה:

וַיֵּשׁ בָּהֶם
הַצֵּטְעָרוּ מִשְׁבָּרֵי סְבִיוֹן
וְנִקְלָטוּ הַיֵּטֵב בְּאֶמָה הַלְחָה.
עֲכָשׁוּ הֵם מְרַכְּנִים רֹאשׁם בְּחִיּוֹף
לְמַגַּע הַרוּחַ

גילית חומסקי – בעלת תואר שני במחשבה מדינית, סטודנטית במחלקה לספרות עם ישראל באוניברסיטת בר-אילן. ספר השירים השלישי שלה, "ניקולאס יוז חוקר בקוטב הצפוני", ראה אור ב-2011 בהוצאת עכשיו.

נוק-אאוט בינדורִי / צחי חלפי

הקֶהֶל מֵרִיעַ.
הַכְרֹז מוֹדִיעַ וּמְזִמִּין.
הַיָּרִיב בַּפִּנֵּה מוֹרְצִין.
זְקוּקִים מְאִירִים אֶת הַמְּבוֹאֶה
וְאֲנִי פוֹרֵץ אֶל הַזֵּרָה.
אֲנִי קל.
אֲנִי מְהִיר.
מְרַחֵף בְּמַעְגְלִים,
עוֹקֵץ פְּבוֹרָה
אֶת הַפֶּר הַנְּטוּעַ לְלֹא תְּזוּזָה.
מִהְלוּמַת אֲגָרוֹף מְהִירָה.

אֲנִי לֹא קָם
גַּם לְאַחַר סְפִירַת הָעֶשֶׂר.
הַשׁוֹפֵט מוֹדִיעַ עַל
הַמְּנַצֵּחַ הָאִמְתָּנִי –
אָבִי.

צחי חלפי – סטודנט ללימודי תואר ראשון בספרות עברית וכללית וחינוך בלתי פורמאלי, במכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי בבאר-שבע.

דוֹנָה גְרָצְיָה, מְשִׁיחָה שְׁלִי / הרצל חקק

שִׁפְתֵי דוֹנָה-חַנָּה לוחֲשׁוֹת מֶדֶר, קוֹל שְׁבוֹר
כְּבָר עֲרֵבִית, פְּעֻקָּה לְלֹא בְּנָה,
פְּאֻנוֹסָה תְּקוּם עַל פִּי הַדְּבוֹר.

וְעַד שֶׁנִּקְרַב לְאוֹרֵה הָאֲצִיל, שְׁיֻצִיל
וְעַד שֶׁנִּתְּנוּ לָהּ מִנְחַת דְּבָרִים,
נִשְׂאָ לָהּ שִׁחְרִית
לְאוֹתוֹ מְקַדֵּשׁ מְעַט, לְאוֹתָהּ אֶבֶן פְּנָה
בְּטַבְרִיָּה
טְבוּרוֹ שֶׁל עַם מְדָמָם, שֶׁלָּהּ
מְבַקֶּשֶׁת שֶׁלֹּה, בְּדִיָּה קָם
בֵּית מְרָחֵם, בֵּית חָם.
אִיךָ עֲבָרוּ כְּבָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה.

שִׁפְתֵי הַהֶסְטוֹרִיָּה. מְבִיטָה בָּהּ כְּמוֹנִי, מְמַרְחֵק
כְּנִבְיָאָה לְמוֹפֵת, פְּצוּעָה וְרוֹפֵאת, וְשׁוֹב
מִסְתַּתְרָת,
מֵעִיר לְעִיר,
לְנַפְשׁ הַנִּרְדָּפִים לְבָה נִשְׁבֵּר אֲאִיר,
לֹא מָדָם, לְרַגַע, זֶה קוֹלָהּ, לְהַפְיֵחַ רוּחַ,
נֵר, אֲמָה נִרְדָּפֵת,
וְעַד שֶׁקָּמְתִי,
דוֹנָה גְרָצְיָה שְׁלִי,
וְעַד שֶׁקָּמְתִי, מְשִׁיחָה נְעֻלָּמַת,
הַתְּקַדֵּשׁ מִשְׁכָּן לְנֹחַדִּים, לְאֻנוֹסִים,
לֹא יִמָּאֶסוּ בָם, כִּי חֲשֵׁתִי,
בְּלֶחֶשׁ-יָד, דוֹנָה, רוּחַשֵׁת טְבָרִיָּה וְקוֹרְמַת,
מִקְלֵט לְחַיִּים, צָרִי לְזֵהוֹת מְדַמְמַת.
חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְזֹאת נִפְשָׁהּ, לְחִיקָם, לְעַם
לְהַשְׁבִּיר, לְהַחְיֹת, תְּדַבֵּק לְשׁוֹנָה לְחַכָּם.

הִנֵּה הִיא לְאוֹת,
חֲמֵשׁ מֵאוֹת,
וְעַד שְׁנַקּוּם לְהוֹדוֹת,
כֹּל אֲבֹן שֶׁקָּמָה מֵאֶז
תִּגְיֶה שְׁחֲרִיזוֹת וְאֵילוֹת וְאוֹרוֹת,
הַדָּף נִכְתָּב, שׁוֹמֵר כֹּל נֶרְדָּף, הַזֶּהר
זוֹכֵר, עֲדוֹת לְדוֹרוֹת,
רַק שְׁפִתֶיהָ נְעוֹת, לְצִיּוֹן הַנְּעֻנִית, לְחִבּוֹר הַבְּתָרִים
לְטַבְרִיהָ הַנְּבֻנִית.

הֵן אֵת, גּוֹאֲלֵת שְׁלִי, נִסְתַּרְתְּ,
הֵן רִיחֻד, דּוֹנָה-חֲנָה עֲדִינָה
גְלוּיָה לְעֵין כֹּל,
שׁוֹב מִתִּירָה וְחוֹבֶשֶׁת, לְנִצָּח מְנַצַּחַת
כָּאֵם, כְּאֵמוּנָה.
חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה אֲנִי מְחַכֶּה לָּהּ.
עַד לֹא תִתֵּם הַחֲשֵׁכָה, אֵינָה שְׂאֵנָה.
הִנֵּה אֵת, הִנֵּה אֵת עוֹנָה.

צלותנא ובעותנא / הרצל חקק

תפילה על הטבח באיתמר, אדר ב' תשע"א

זֶה הָעָם.
וַיְדָם. וְהָדָם.
הֵד מִתְמִיד
שְׁלֵא תָם.

"וַיִּקְרָא" עַד. שׁוֹתֵת. קִיּוּם
יְהִי לֹוִיִּד סָבֵל. שְׁבוּכָה
יְחִי וְיָמִים. זָמֵן וְאוֹת,
בֵּין הַשִּׁטִּין זֹכֵר
שְׁמוֹת, דְּבָרִים. לְצַפֵּן.
לְסָם חַיִּים.
מִתְמִיד אֲמַתִּי,
כָּל יָמָיו אֲתִי.

זֶה הַצֵּל
שֶׁל הַתְּפִלוֹת.
זוֹ הַבְּעָתָה שֶׁל הַבְּקָשׁוֹת.

מָה אֶקְרָא. רַחֵשׁ הָאוֹר
הַסֶּגֶל, הַנְּבָחָר
מִלְּהַחֲשׁוֹת. בְּעֵינָיו לְחַזֵּזוֹת
תְּנוּבַת הָאָרֶץ הַזֹּאת.
הוֹלֵךְ אֲתִי, אֲזִי וְעֵתָה.
סִפֵּר נְשַׁמְתָּהּ. וְלֹא מְבִינִים
נִיב כְּוִנְתָּהּ.

זֶה הַקִּדְּשׁ.
עֲמוּ שְׁבִיל. עֲמוּ גוֹרֵל,
אָרֶץ חֲמֻדָּה יָדָם עוֹלָל.
לְחִלוֹת
בְּעֵגְלָא בְּזָמֵן. חֵיל וְאַמוּנָה.
זוֹ הַצִּלְקֵת הַנוֹשָׁנָה.
הַסֶּגֶלָה. לְקִדְּשׁ
שְׁמִיָּה רַבָּא. בְּמִלּוֹא הַכְּוִנָּה:
מִשְׁפַּחַת עַמִּי, מְעוֹף הַתְּמִיד, אֲבָרְתָהּ,
אֶל לְבָהּ.
וְסִיף אֲכָזֵר. בְּחֻמְדַּת דְּמִים.

מָה אֶלְמָד. מָה אֶשִׁיר.
לְנֶפֶשׁ קְדוֹשִׁים. לְטִבַּח בְּאִיתְמָר.

קְרִיעָה. זֶה הַצֵּל הַנִּסְתָּר.
זוֹ הַבְּעֵתָה וְהַמָּר.
עַד מָתִי נִתְקַדֵּשׁ בַּסֶּבֶל,
עַד מָתִי נִתְגַּדֵּל בְּאַבֵּל.

וְצַעֲקָתִי. שְׁלֵא יִסְתִּיר.
שְׁאֵר פְּנֵיו. וְיִשָּׂא. וְחַיִּים תְּבַרְךָ.
לְצַדִּיקָה תָמַר תִּפְרַח. בְּרֵאשִׁית
בְּמִדְבַר תִּזְרַח.

כִּי לְמַדְנֹו. עַל חַיִּינוּ הָיוּ כְּלָנָה.
צְלוֹתָנָא וּבְעוֹתָנָא.

הרצל חקק – סופר, משורר ומבקר ספרותי. סיים תואר ראשון ושני בהצטיינות באוניברסיטה העברית בירושלים. כיהן כיו"ר אגודת הסופרים העברים בין השנים 2003–2005. כיום עורך בטאון חברת דואר ישראל. כתב שמונה ספרי שירה, ספרים לילדים, ספרי ביקורת ומחקר וספר ביאור לפיוטי קודש. לאחרונה יצא לאור ספר שיריו "אנא בכוח, אנא בשיר".

משפסק הגשם והרוח חדלה להציק, אושרה של ברוריה הרקיע שחקים, ואילו אושרו של נחום בעלה, שמטלות החצר חיכו לו, הלך ופחת. מזג האוויר החורפי ושלוחיו הזועפים זרעו הרס רב בחצר. כיסאות הנוח, העציצים וגמדי הגינה היו מוטלים בערבוביה על האדמה הבוצית.

בימים כסדרם, ברוריה הייתה גאה עד מאוד בחצר ביתם המסודרת למופת, ומשתבחת בגדר הלבנה הבנויה כלונסאות עץ מהוקצע, אשר הקיפה את חצרם. גדר זו שמרה על הסדר מפני המתרגש לבוא על חצרם מבחוץ, שהרי חצר ביתם גבלה בפרדס תפוזים ובמגרש משחקים, והילדים אשר שיחקו בהם בשעות הפנאי רצו להרחיב את שטח משחקם כל העת.

קריאותיה של ברוריה שייחפז להגיע לחצר הבית עם כלי העבודה גברו. עתה לא יכול היה נחום להתעלם מהן, והוא קם ממיטתו בחוסר חשק. העדיף שיימשך הגשם, ובלבד שיוכל להמשיך ולנמנם במנוחת הצהריים; ואילו ברוריה – כשמה כן היא – ברור לה כל מה שצריך להיעשות, מה עוד שהשבת עומדת בפתח.

ממקום עמדו במרפסת הבית סקר נחום במבטו את החצר ההפוכה מקצה לקצה ואת הילדים שניצלו את ההפוגה ממזג האוויר הקודר כדי לשוב ולשחק. לאחר שארגן את כלי העבודה הנחוצים להשבת הסדר על כנו בחן נחום את האפשרויות שלפניו – הדברים הרי לא יסודרו מעצמם – והחליט שיוטב לו אם ינוח קצת לפני שיתחיל לבצע את המטלות המרובות. הוא פסע אל עבר נחלתו הבלעדית בחצר – ספסל האבן שניצב דרך קבע מתחת לעץ האבוקדו הענק – והתיישב עליו. עיניו נעצמו מאליהם, ובחלומו גמדי הגינה התעוררו לחיים ובחריצות רבה החזירו את הכול למקומו.

“נחום תקום, נחום תקום!” כשפקח את עיניו מצא את ברוריה עומדת מעליו ופניה זועפות. מבטה הבהיר לו שעליו למצוא פתרון מהיר ויצירתי לסידור האנדרלמוסיה השלטת בחצר. ברוריה פנתה לחזור אל הבית, ונחום פסע אל עבר גדר העץ התוחמת את החצר, והשים עצמו כמחזק אותה למקומה. אך כאשר שמע את דלת המרפסת נסגרת מאחוריה, החל לעקור את כלונסאות העץ בזו אחר זו. ככול שהתקדם במלאכת העקירה, הלך ונמוג הגבול שבין חצרם למגרש המשחקים ולשטח הפרדס. משסיים חזר אל עץ האבוקדו, וטיפס על ענפיו גבוה ככול שיכול היה להגיע. משהתייצב די צורכו בין ענפי העץ החל להכריז בקול, “חצר זו, הפקר היא!”

לא עבר זמן רב, והילדים שצפו בסקרנות רבה במתרחש בחצרם של נחום וברוריה כבשו בסערה את חלקת האדמה, שהייתה סגורה בפניהם עד עתה, והחזירו לה את עצמאותה במשחקיהם.

נוף מדברי צחיח היה הנוף היחיד שחלף מול פניו העייפות של שאול במשך שעות רבות. לעתים נגלה מולו ערוץ נחל האכזב, מתפתל בין ההרים החשופים, והוא ליווהו במבטו. כשעצר והתרענן במעט המים שנותרו בבקבוק, הבחין בקרקע הצהובה והצרובה בעקבות מעטים, שתוויהם מעידים על בעלי חיים שנסו למקום מבטחים מפני חום השמש העז. גופו היה מותש מהמאמץ הממושך, ורק הידיעה שבתוך זמן קצר יתגלה לפניו נווה המדבר רוממה את רוחו ועודדה אותו להמשיך הלאה במסעו. כשהחלו להופיע שרטוטיו הדקים של נווה המדבר הוא שפשף את עיניו בפליאה, על אף שציפה לו. תחילה נראו רק ראשי עצי הדקל ואשכולות פרותיהם, אחר כך גזעיהם וסביבם צמחייה עשירה, ולבסוף מקווה מים מתוקים, נוצץ בעוז בהשפעת קרני השמש הישירה. לו רק יכול היה להעביר את התרשמותו העצומה מחוויה זו לחבריו, שהעדיפו לוותר על המסע המדברי לטובת חופשה משפחתית שגרתית במלון ביוון בתוכנית "הכול כלול". הוא התנחם בכך, שמכל מקום במסע הבא ייתכן שיצליח לשכנע אותם להצטרף, בפרט שכמה מהם החלו להראות גישה אוהדת יותר; אך תחילה עליו לסיים את תכנית המסע הזה.

מסעו נקטע בבת אחת. על מרקע הטלוויזיה שלפניו ריצדה ההודעה, "אנו מצטערים להודיעכם שעקב תקלה טכנית יופסק זמנית השידור בערוץ זה. הקרנת תכנית המסע תחודש בהקדם האפשרי. עמכם הסליחה". בחוסר מעש המשיך שאול לשבת במקומו על כורסתו בסלון, מבטו נח על גביע הזכיה המוזהב שעל הטלוויזיה, לציון נצחונו באליפות המחוז בקטגוריית "מסע הנוף הארקטי". ניצחון זה אפשר לו לעלות לשלב הבא בתחרות הארצית ב"מסעות הכורסה", אבל מה יעשה עכשיו, כשהופסקה תכנית האימונים שלו, חשב בקול. זמן רב התכונן לתחרות בקטגוריית "מסע הנוף המדברי", ועתה התחרות הארצית קרובה מתמיד.

בכבודות קם ממקומו, ומיד נאלץ להישען על אדן החלון הקרוב, מסוחרר לאחר ישיבתו הממושכת בכורסה. מבעד לחלון נוכח לדעת שכבר זרחה השמש, ואף על פי שצעד בחוסר ביטחון, החליט לצאת אל הרחוב, אל נוף ילדותו בשכונת מגוריו ואל העולם שמסעותיו בו בעצם רגליו כמעט ונשכחו ממנו כליל.

רוח קלילה ליטפה את פניו בברכה, כשעמד מחוץ לביתו. פתאום נזכר שאמו אמרה לו תמיד, "שואל, את צעדיך הראשונים בעולם הלכת בחשש".

זהר טשרטוק – בוגר תואר ראשון בספרות עם ישראל, אומנות יהודית ולימודי מידע מאוניברסיטת בר-אילן. סיפוריו הקצרים הופיעו בכתבי העת המחלקתיים של אוניברסיטת בר-אילן וב"הפנקס" – כתב עת מקוון לספרות ותרבות לילדים. תרגומים לסיפוריו ניתן לקרוא ב- A Journal of the Poetic – November 2010 Ygdrasil – The Literary Magazine of Sonoma State University, Zuma 15th Arts וכן ב-

פְּחָצוֹת הַלַּיְלָה / חבצלת לואיס-חן

שיר בן עשרה בתים.

1.

פְּחָצוֹת הַלַּיְלָה אָבָא יוֹצֵא
בְּתוֹךְ מַצְרִים וְהַלַּיְלָה שְׁלוֹ
רְוִי.

לְמַעַלָּה – כֶּסֶא מְדַנִּי,
לְמַטָּה – מוֹזְיָאוֹן.

בְּקִיר הַתְּמוֹנוֹת מִתְגַּיְשׁוֹת נְחָרְכוֹת.
אָבָא שׁוֹמֵעַ קוֹל חֲרִיקָה שֶׁל הָאוּבִיקֵט הַנֶּעַ
וּמֵשׂ אֶת הַחֲשֵׁף בְּכַפִּיפַת מְקַל נְצוּחַ בְּקֶצֶה הַצִּפְרוֹן, בְּנוֹצַת סוֹפֵר.
אֲנִי טוֹפֶפֶת עַל בְּהוֹנוֹתַי בֵּין רַגְלֵי הַכֶּסֶא.
אֶת אָבָא מְנַשְׁקוֹת בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם.

2.

עַל חֲזוֹ שֶׁל אָבָא שְׂרִשְׂרֵת אֵינְדִיאָנִית עִם חֲרוּזֵי עֵץ מְקַרְקָשִׁים.
אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים בְּמַגְדָּנִיָּה הַהִיא, שָׁם,
בְּדִיזְנָגוֹף לֵיד הַמְזָרְקָה.
לְאָבָא בְּצִלְחַת הָאֲלִיפְסִית יֵשׁ לְזָנִית תָּרֵד
רוֹתַחַת
וְלִי מִיץ עֵנְבִים, מִשְׁקָה קַל.
אָבָא מְחַזֵּק אֵלַי, הוּא אוֹמֵר שְׂאֲחֵר כֶּה גֵלֶךְ לְרֵאוֹת אִישׁ מְאָכִיל יוֹנִים.
וְאֲזֵ אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים.

3.

אֶלֶן גִּינְסְבֵּרְג אֲמַר לְאָבָא שְׁלַפְעָמִים עוֹלִים גְּבוּהַ וּבֵן רַגַע אֶפְשֵׁר לְפַל.
טוֹב, גַּם הָאֶדְמוֹ"ר הַזֶּקֶן אֲמַר זֹאת,
דְּמָה לִי, וְגַם בְּטְהוּבֵן אֵיפֶה שֶׁהוּא בְּצַוָּאָה שְׁלו.
אֲצֵל אָבָא אֶפְשֵׁר לְפַל וְלְפַל הַרְבֵּה זְמוֹן,
כְּמוֹ מִהֶעֶץ שֶׁל ג'ק וְהָאֶפּוֹן
Fee Fy Foh Fum!
I smell the blood of an Englishman
וְאֲזֵ בּוֹם טְרֵאֵח לְעֵלוֹת
לְעֵלוֹת לְעֵלוֹת עַד.

4.

הַרִיחַ שֶׁל הַטְּרַפְנֵטִיוֹן חֲזַק אֲנִי סוֹתְמֶת
אֶת הָאֵף אֲנִי בּוֹרַחַת אֲנִי
הוֹלְכַת לַחֲלוֹן
בַּחוּץ מְרַסְסִים אֶת הַשְּׂכוּנָה יֵשׁ עֲנָנִים לְבָנִים
רִיחַ בְּפָנִים רִיחַ בַּחוּץ
וְאָבָא מְצִיר.

.5

וְאָז אָבָא בְּכָה וְאָז אָבָא שֶׁל אָבָא בְּכָה
וְאָז הָאֲנָשִׁים עִם הַמְּגַבְעוֹת הַשְּׁחוּרוֹת יֵשְׁבוּ כְּוֹצִים תְּפוּחִים צוֹנְנִים
מִמְהָרִים לְצָרוּב דְּפִי אוֹרֵיתָא וְלִבְכוֹת
אָבָא מְנַגֵּן חֲלִיל וּמְגִיד אֵי אֱלוּ מְלִים
נְחָשִׁים נְחָשִׁים נְאָרְגִים מִתְמוֹסְסִים אָבָא
שׂוֹאֵג קִדִּישׁ
אָבִי אָבִי מִי יִתֵּן מוֹתִי תַחְתִּידָה הַיּוֹם אָבִי.

.6

עֲרַפֵּל אֲרַפֵּל אוֹר נוֹפֵל עַל מְצָחוֹ
אָבָא יִחַדַּע בְּדִיוֹק מְהִי צד"י
מְצִיר צד"י שׁוֹכֶכֶת עַל צִדָּה
וְיִוְשְׁבֵת בְּבִרְכִים מְשַׁכְּלוֹת
וְעוֹמְדֵת עַל רֵאשָׁה,
צֶלֶב גְּדוֹל מוֹתֵחַ אוֹתָהּ לְכָל הַכְּנָפוֹת
אָבָא מִיֶּשֶׁר אֶת הַצַּד"י נוֹזֵף בָּהּ
לֹא לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ
בַּעַת לֹא לָהּ
הַצַּד"י מְסַמְּקָה.

.7

גְּבָרִים נְשִׁים נְשִׁים גְּבָרִים גְּבָרִים גְּבָרִים גְּבָרִים נְשִׁים
מִיֶּשֶׁהוּ מִתְבַּצֵּר
מִתְחַפֵּר
כָּאֵן
תַּחַת הָאֲדָמָה
רוֹמָא הָאֵימְפֵרִיא לִיסְטִית מִתְפַּלְשֵׁת
שְׁכֵמוֹת גְּלִיִּיאֲטוֹרִים דְּחוּפּוֹת זְקָנִים
וְזְקָנִים דְּחוּפִים סְנַהֲדְרִין
וְסְנַהֲדְרִין דְּחוּפִים תְּלַמְדֵי חֲכָמִים
וְתְלַמְדֵי חֲכָמִים רַבָּנִים
וְרַבָּנִים
רַבָּנִים וְרַבָּנִים
רַבָּנִים וְרַבָּנִים רַבָּנִים.
אִם כֵּן, אֵין לְדָבָר סוּף.

.8

הֵם אָמְרוּ שְׁלוּשָׁה דְבָרִים.
אֶה בְּשִׁבִיל לְדַעַת
מֵה הֵם צְרִיךְ לְשַׁלֵּם כְּסוּף
פְּדִי לְהַכְּנִס,
וְלִלְמַד מִהֶרֶב מֵהֵם הַשְּׁלוּשָׁה דְבָרִים
שְׁהוּא לְמַד מִהֶרֶב שְׁלוּ שְׁלַמְד מִהֶרֶב שְׁלוּ.

.9

אִם כֵּן, אֵין לְדָבָר

.10

נְשַׁמְטֵתִי / חבצלת לואיס-חן

נְשַׁמְטֵתִי לְתוֹךְ הַשָּׁנָה;
אֶתְּהָ שָׁם
לוֹקֵט עֲשׂוּבִים שׁוֹטִים.
הַיּוֹם רְאִיתָ עֶכְבִּישׁ וְלִקְטָתָּ גַם אוֹתוֹ
לְתוֹךְ קַפְסָא.

בְּלִיָּה עַל כְּרִית
שְׁמוּטָה עִם תְּפָרִים הַפְּחָנוּ רְאשֵׁים
וְהֵינּוּ נוֹדְרִים תְּדָרִים,
מְשִׁיחִים הַרְבֵּה.

פִּסְלָתָּ בְּאֶצְבָּעוֹתַיְךָ אֶת הָעֶכְבִּישׁ הַהוּא
וְלַמֶּדֶת אוֹתִי, אֶהוּבִי,
לְטוֹת
קְרִית שְׁמַע שֶׁל עֲרֵבִית
שְׂאִין בָּהּ קָרַע כָּלֵל.

חבצלת לואיס-חן – בעלת תואר ראשון במוסיקה. סטודנטית לתואר שני בספרות עברית ומעבירה חוגי מוסיקה ואמנות לילדים. זוכת פרס תחרות הסיפור הקצר של עיתון "הארץ".

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל / אלינור מנדל

מוקדש לפרופסור בן עמי פיינגולד
בהשראת הקורס שלו השואה בדרמה.

"שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
בְּעִירָה כְּמוֹ שְׁלֹכֶם
הַדָּם אֵינְנוּ הַפֶּקֶר
הוא רק נִשְׁפָּף, וְזֶה קוֹרָה.

הַחַיִּים אֵינָם חַיִּים
אֲבָל לְמִי יֵשׁ עוֹד כּוֹחַ לְהַגְדִּיר
הָאֶכָל כְּחֹק מִתְמִיד
וְהַמְנָת מְדָמָה שֶׁהוא כָּאֵן
וְאֵל תִּתְאַגֵּוּ,
הַפְּרָחִים עוֹד יִפְרָחוּ
רק צְרִיף אֶת הָאֶפֶר וְהַזְמֵן.

תִּפְאוּרָה לְמַעַן כֶּם תּוֹקֶם
תִּזְמַרְתֶּם וּמַנְגִּינוֹת שֶׁשְׂכַחְתֶּם
וְכָל הַהִשְׁקָעָה לֹא לְחַנֵּם
יְהִדִים אֲתֶם, וְנִבְחַרְתֶּם.

בְּמִשְׁחַק הַחַיִּים,
מֶרֶק יֵשׁ בְּשִׁפְעֵי,
וְהַתּוֹר לֹא הוֹרֵג רק כְּמַעֲט,
וְאֵינן פֹּה מְשֻׁמֵּר וְאֵינן פֹּה גְדוֹרוֹת,
רק אֶפְנָה שֶׁל שְׁחֹר וְלִבָּן.
וְכֹכָבִים יִזְרְחוּ, וְהַשֶּׁמֶשׁ לֹא בָּאָה
וְאֵנְשִׁים יִצְרָחוּ גַם אֲנִי
וְהַדָּם שֶׁלְנוּ דוֹמָה הוּא,
רק שְׁלֹכֶם, קֶצֶת יוֹתֵר יְהִדִי.

אֵין סֵדֵר יוֹם, וְאֵין פֹּה שְׁעוֹת
וְהַיָּמִים אֵינָם כְּלִילוֹת,
וְאֵין שׁוֹם חַיּוֹת וְאֵין מְפֻלְצוֹת,
רק מָה שֶׁכְּתוּב בְּתַסְרִיט.

וְנִעְרוֹת יְפוֹת מִפֶּזֶז,
לֹא תַעֲלִינָה לְכַבְּשׁוֹן,
וְהַקֶּר יִחְסִית פֹּה נִסְבֵּל,
אֲבָל אֵל תִּשְׁכָּחוּ שְׂאֲתֶם שְׁחֻקֵּינִים,
שְׁחֻקֵּינִים עֲלוּבִים שֶׁל גּוֹרֵל".

אלינור מנדל – בעלת תואר ראשון בספרות עם ישראל וסטודנטית לתעודת הוראה
בספרות באוניברסיטת בר-אילן. מרכזת את לימודי התעודה במחלקה לקרימינולוגיה.

תקוה / עופרה מצוב-כהן

אני מתקנת את התמונה מתחלת
שנות השבעים
ומסיעה אותך 'על' אחיותי?
פעמים בשבוע, בכל עונה, לשעורי הבלט.
נתנה אומרת, בתך כשרון.
אני רוקדת בלט, בבגדי הסרצ' השחורים
עם הקוקו הצהב ומבטי המצ'ליפים. מדוע נרננה רוחי כשהסביבה לי אמא שלא תוכל
לשחני ללמתי המשך בבאר-שבע הסמוכה?
אחי זוחלים לקראתי במהירות, בשמחת זאטוטים –
רוחי שפופה, אבל כוסות האהבה אליהם מלאות עד גדותיהן.

ד"ר עופרה מצוב-כהן – חוקרת ספרות עברית, בעלת תואר ד"ר לפילוסופיה מאוניברסיטת בר-אילן ומרצה לספרות במרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון, בתכנית לתלמידי התואר השני במורשת ישראל. מפרסמת מאמרים מדעיים וכן שירה ופרוזה בכתבי עת שונים.

Gracias, Dios / Yacob Nahmias

Te agradezco, rey viviente y eterno, no digo
oracion de amanecer, y sus hermanas
de mi, escondidas son largo tiempo.
Mi taled, empacado perfumado,
protegido de insectos,
mis filacterias brazo no anillo,
y en mi cabeza, este cuadrado negro,
como un cuerno de animal antiguo,
escondidos estan todos,
topar no los deseo.
Por que miedo tengo, que estan llenan de telaranas.
La sinagoga la veo de enfrente,
y temor de Dios no tengo.
Dios, tu que mundo creates, todos miras,
y, a ti, ninguno te ve.
Asi , en tu gozo, a mi me creates.
Oir oigo voz de alegria, voz de oraciones,
y mi alma tanto lo desea.
Ellos, los recuerdos son, de mi ninez,
en mi cuerpo y mi cabeza los asebrates,
la melodía siempre me vibra. y
Creador de todo, si querias, otro me creaias,
no se por que, a mi, tanto benificates,
pero, lo que me dates, tomo con temor y modestia.
Por que a mi me regalates, me donates,
el precioso de los preciosos, regalos.
Te bendisco cada día, en cada paso,
beso cada letra, cada palabra, coma y senal,
mi alma y ellas, se enjuntan.
Cuando viene, tu favor, creo linea santa,
que temblores me hace.
Mi gratitud, por el tesoro.
Y pregunto ,? merecido soy, que tanto me donates?
Por que, por que, agradable y piadoso sois,
Perdonoso,
por esto, digo, te agradezco,
rey viviente y eterno,
bendicioso y alabado, tu nombre, amen .

תודה, אלי / יעקב נחמיאס

מִדָּה אֲנִי לִפְנֵיךָ, אֵינִי אוֹמֵר,
קְרִיאת שְׁמֵךְ וְאַחֲיוֹתֶיךָ
מִמֶּנִּי נִסְתָּרוּ זֶה עֵדֶן.
טְלִיתִי בְשָׁקִית מְבֻשְׁמֶת,
שְׁמָא יְחַרְקוּךָ,
וְהַתְּפִלִּין זְרוּעַ לֹא חֲשָׁקָה,
וְאֵל רָאשֵׁי, זֶה הַשְּׁחֹר וְהַרְבּוּעַ,
כְּמוֹ חֵד-קָרוֹן מִיְתֵי קְדוּמִים.
מְסֻתָּרִים הֵם כְּלָם,
וּלְמֻצָּאָם, חִפְּץ אֵין לִי,
שְׁמָא, קוֹרִים עָלוּ בָהֶם.
אֵת בֵּית הַכְּנֶסֶת רוֹאֶה אֲנִי מִנְּגִיד
וְיִרְאֵת אֱלֹה אֵין לִי.
אֵתָה שְׁעוֹלָם בְּרִאתָ, שְׁרוּאֶה אֵתָה
וְאֵינוֹ נִרְאֶה,
כֶּף בְּרֻצוֹתָ, אוֹתִי יִצְרֶת.
שׁוֹמֵעַ אֲנִי קוֹל רְנָה, שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּפִלָּה,
וְאֵלֵיהֶם נִפְשֵׁי יוֹצֵאת,
אוֹתָם בְּשִׁחַר יְלֻדוֹתִי,
בְּגוֹפִי, בְּרִאשֵׁי, נִטְעֶת,
וְהַנְּגוֹן תָּמִיד בִּי יִרְטֹט.
בְּרֻצוֹתָ, אֵתָה הַיּוֹצֵר כֹּל, אַחַר הֵייתָ יוֹצֵרֵנִי.
לֹא אֲדַע לָמָּה עִימִי כֶּף הֵיטְבָתָּ,
אֵהְיֶה שְׁלֵי נִתְתָּ, אֶקְבֵּל בְּעֵנֶוּה, בִּירְאָה.
אוֹתִי בְּמִתְנַת פֶּז חוֹנְנֶת
וְיִקְרָה הִיא לִי מִכֵּל יָקָר.
בֵּה אֲעִשֶׂה לְבָרְכָךָ בְּכָל עֵת.
נוֹשֵׁק אֲנִי לְכָל אוֹת וּמְלָאָה, לְכָל עֲצוּר וְסִימּוֹן.
לָהֶם בְּכָל נִפְשֵׁי אֲנִי חוֹבֵר,
וּכְשֵׁיבּוֹא רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, וְצָרוּף מְקַדָּשׁ אֲצַרְפֵּה,
אוֹתִי יִצְמַרְר.
מִדָּה אֲנִי עַל הָאוֹצֵר,
וְשׁוֹאֵל אֲנִי, לָמָּה זֶה לִי, מִתְּנַתְּךָ חֵלְקֶתָּ?
כִּי, כִּי אֵל חֲנוּן וְרַחוּם אֵתָה,
מוֹחֵל,
וְעַל זֶה אֹמֵר, מִדָּה אֲנִי לִפְנֵיךָ,
מְלָךְ אֵל חַי וְקַיָּם,
בְּרוּךְ אֵתָה, וְיִשְׁתַּבַּח שְׁמָךְ, אָמֵן.

יעקב נחמיאס – נולד בסלוניקי בשנת 1933. למד סוציולוגיה ומדעי המדינה באוניברסיטת תל אביב. בשנת 2004 התחיל ללמוד במרכז לחקר הלאדינו באוניברסיטת בר אילן. לפני כשנתיים העלה על הכתב שירים בספרדית. שיריו הועברו למו"ל בספרד וייצאו לאור כספר שיריו הראשון.

משפט השירים / עמיחי נחשון

רחש
אָסע אַפּליג
וַיִּפְצִיעוּ יָמִים רְחוּקִים

תחש
צָמַר שְׂרִיג
צָפוֹנוֹת-אַל מִמַּעַמְקִים

לא אָדע דְּרַכֵּי הַרוּחַ
כִּי־צַד יִפְּלֹאוּ בְּחֻדְתָּם
בְּקִצְנֵי הַבַּד הַסְּרוּחַ
גְּדוּלִים מִמְּדֵי מִדְּתָם

יָצָא
מִתּוֹךְ הָאֵהָל
כִּהֵן עֵטוֹר אֶפּוֹד

נִמְצָא
לְפָנָיו נוֹפֵל
מִלְךְ סָפוּג דְּמַעוֹת

הַמְּלֶךְ כּוֹרֵעַ בְּרֶךְ
שְׂכַח גִּזְרֵי נִצְחוֹנוֹת
מוֹל הַכֹּהֵן הוּא הַלֵּךְ
יֵרָא מִשְׁמוֹעַ אֲסוֹנוֹת

תָּו
אוֹר וְצַבֵּעַ
יִרְקְדוּ הָאוֹתִיּוֹת

קו
גִּס וְטָבֵעַ
קִפְצוֹ הַנְּחֻעוֹת
מִשְׁפָּט הָאוֹרִים בְּשִׁילָה
הַכֹּהֵן עֵטוֹר שִׁיבָה
דְּמָמַת מַחְכֵי חִילוֹ
הוֹדוּ לְאֵל כִּי בָא

אֵיה
אוֹתָם יָמִים
הָאֵם יִרְגְּשׁוּ וַיִּתְחַדְּשׁוּ

פְּלֹא
לְבָבוֹת נִפְעָמִים
הָאֵם אוֹתֵיּוֹת יִרְקְדוּ

וְאוֹלֵי יִקְפְּצוּ הָאוֹתֵיּוֹת
גַּם בְּזִמְנָן הִזָּה לְמוֹלֵי
כְּמוֹ אוֹפְנִים חַיּוֹת גְּדוֹלוֹת
אוֹתֵיּוֹתֵיּוֹ הַדּוֹמִי הַיְכָלִי

מֶה
אֲשָׁאֵל אֶתְמָה
לֹא אֵדַע מִנּוּחַ מֶהוּ

חֲמָה
עֲצַת נְשָׁמָה
אוֹתֵיּוֹתֵי יִסְדְּרוּ הַתְּהוּ

פְּלֹאוֹת דְּרָכֵי הַשִּׁירָה
עֲצוּמִים כִּיּוֹם מִשְׁפָּט
קוֹלְעִים אֶל הַסְּעָרָה
טְלוּלֵי בְּדֵי נִלְפָּת

יֵשׁ
דְּרָהּ הַמְּלָךְ
אוֹהֵב לְשִׁיחַ כָּךְ

אֵשׁ
אוֹחֲזֵת פְּלֹךְ
נִשְׁגָּבְתִי בְּצוּר עַד

אֵלֵי, עֲזַרְנִי, עֲנֵנִי
אֶקְדֹּ מוֹלָךְ בְּאֵין כְּהֵן
בְּתַפְלַת שִׁירֵי נָא פְּדֵנִי
אֲזַמְּרָה פְּלֹאֶה בְּשִׁיר מְגוֹן

שׁא
תַּפְּלַת תּוֹדָה
רְנָנָה בְּשַׁעַר דְּבִיר

נָא
קַח מִנְחָה
שִׁיר מִזְמוֹר אֲבָכִיר

אֲשֶׁתּוֹמֵם בְּרֵאוֹת הַפֶּלֶא
הַשִּׁירִים מוֹצְאִים עֵצָה
נִשְׁמָתִי דוֹמָה לְאֵלֶּה
אוֹתֵיּוֹתֶיךָ הַלֵּל נִרְצָה

ד"ר עמיחי נחשון – מרצה במכללה האקדמית אשקלון ובאוניברסיטת בר-אילן.
מדריך הוראת תנ"ך במכוני ההוראה אורות ישראל ושאנן. כתב עבודת דוקטור
בנושא: 'הדרישות של ה' מן הנוכרים בספרות ההיסטוריוגרפית ובספרות הנבואה
במקרא'. כותב שירה ופרוזה. חלק מיצירותיו מוצגות באתר 'מקלעת שירה'.

שֶׁל מִי הַתְּשׁוּקָה הַזֹּאת? / לואיזה נמיצוב-יפת

שֶׁל מִי הַתְּשׁוּקָה הַזֹּאת לַעֲזָאזֵל?

וּמִי תַחֲבֹשׁ פְּצָעֵינוּ?

לֹא יִלְדֹת אִשָּׁה

כִּי

מֵאִשָּׁה יֵצֵאת—

פְּצֵעַ

לֵלֵא אַרוֹכָה

וְלֹא תִמְשַׁל בְּיֶצֶרְךָ

וּבַתְּשׁוּקָתָהּ אֵלֶיךָ

וּתְחַפֵּשׂ כָּל הָעֵת אֶת הָאֵב

אֲבָל...

בְּחִיקָה תִשְׁכַּב

וּכְמוֹ הַמֶּלֶךְ אֲרִתּוֹר

וְהֵאבִיר לְנִסְלוֹט

חֵיב תִּהְיֶה אִשָּׁה בַתְּנוּךְ

לְגִישׁוֹר בֵּין עוֹלָמוֹת

וְלֹא אֵלֶיךָ תִשׁוּקָתְךָ

עָפָר תִּמְיֵד יַעֲכֵל גּוֹפְךָ

וּתִבָּט בָּהּ בְּטִינָה

בְּאֲדָמָה הָאֵם

וְהִיא, אֵף עַל פִּי כֹן תִּתֵּן פְּרִיָּהּ

הִמֵּר

וְגִבוּהָ, רְחוֹק בְּשָׂמִים

הָאֵב

בְּלִתֵּי מְשׁוּג

בְּלִי פְּרֻכָּת / לואיזה נמיצוב-יפת

בָּאָה אֶל הַקֹּדֶשׁ – אֲנִי,
גְּלוּיַת רֵאשׁ
עֵיפָה לְשֵׁמֶשׁ תְּנֹדָה.
לא נוֹגַעַת לא נְגוּעָה
רוֹצָה לְשֵׁים קָדִי בְּיַד הַשְּׂכִינָה
לא אֲרוֹן, לא פְּרֻכָּת
לא יְרָאָה
לא.
כָּכָה, בְּיַד אַחַת לֶחֶם שְׂחֹר
וּבְיַד שְׁנֵי הַשְּׂכִינָה
כָּכָה,
לא אֵילַת אֲהָבִים.
בְּצֶק שְׂתוֹסִס, תוֹפֵחַ, הוֹפֵךְ לֶחֶם
מִזֵּין
מְזִינָה
לִי
הַתּוֹרָה

לואיזה נמיצוב יפת – בוגרת תואר ראשון בסוציולוגיה ועבודה סוציאלית. מאמנת ומנחת קבוצות בתחום עבודה רגשית. יו"ר משותפת בתנועה לגבריות חדשה. פרסמה שני ספרי שירה: "מחוברת לאדמה וחולמת על הרוח", ו"ביום הראשון של העתיד אני החלום". שיריה התפרסמו בירחון נתיב.

מְלִים, מְלִים, מְלִים / ארז פודולי

במציאות המשורר תמיד קטן וחלש מהמוצע החברתי;
על-כן הוא חש את הקושי שבקיום הארצי בעוצמה רבה
משאר הבריות. לו אישית שירתו אינה אלא צעקה.
פרנץ קפקא

אֶפְלוּ צַעֲקָה אֵינָה אוֹבֵדֶת
מָה אוֹבֵד אִם כֵּן?
מִשְׁקָפִים, מִפְתָּחוֹת,
חֲשֻׁבוֹנוֹת לְתִשְׁלוֹם עַל הַמְּקַרֵּר,
שְׁאֲרֵיּוֹת תִּשׁוּקָה גְדֹלָה וּמְרָה.

בֶּן-לֵילָה אוֹבְדִים הָעֵשְׂתוֹנוֹת,
הָאֶתְמוֹל וְהַפֶּחַד
מָה יִגִּידוּ הַשְּׂכֵנִים,
שְׁאֵתָה כְּכֹלִי אוֹבֵד בְּלִשׁוֹנָם.

הַבְּקָר רְאִיתִי מוֹדְעָה טְרִיָּה
עַל עֲמוּד הַרְחוּב: אֶבֶד כְּלָב.
אֶפְלוּ כְּלָב יֵשׁ מִי שְׁמַחֲפֵשׁ

— — —

רק שְׁאוֹל תַּחֲתִית לֹא אֶבֶד לִי מַעוֹלָם.

שְׁתִּיקָה / ארז פודולי

פַּעַם הָיוּ הַמַּלִּים עָלַי דַּפְנָה
אֶחָד – כָּדָּ עָלַי תָּאֲנָה.
עֲכָשׁוּ אֲנִי מִלְקֵט שְׁלֶכֶת שְׁתִּיקָה,
תְּלִי מַלִּים בְּחֵלוֹן הָרֵיק,
שְׁרִיקוֹת עֲדָרֵי מַלִּים שְׁרָעוּ רוּחַ וַיִּהְבְּלוּ.

ד"ר ארז פודולי – ד"ר לבייכמייה וחוקר באוניברסיטת סטנפורד, קליפורניה,
ארה"ב. זוכה פרס טבע לשירה לשנת 2008.

שְׂרָשִׁים: מְבוּא לְאַרְכֵּאולוֹגְיָה נְשִׂית / סמדר פלק-פרץ

א

זֶה לֹא קָרָה בְּבֵת אַחַת
לְאֵט לְאֵט,
כְּמוֹ חֲלֹחַל מְכֻלָּה שֶׁל מַיִם
אֶל גּוֹף הַסֵּלֶע
אֲבִדְתִּי אֶת הַקּוֹל.
הַצִּיעוּ-דַּבְרֵי יוֹתֵר בְּשִׁקֵּט,
אֲמָרוּ-דַּבְרֵי בְּטוֹן אֲטוּם
אַחַר צוּר-אֵל תַּגְדִּי כְּלוּם.
מִי מוּ מוּ
הַשְּׂמִיעִי עֲמוּד אֲוִיר שֶׁלֵּם דוֹהֵר
וְחוֹזֵר לְמִקוּמוֹ.
לְעֵתִים אֲנִי פְּשוֹט רוֹצֵה לְהִיּוֹת לְהַרְגִּישׁ לְצַעֵק
אֶךְ רַגְלִי-עֲמִתִּי קָרַח
דִּי-גְבִישֵׁי מֶלֶח
אֲנִתְרוּפּוֹלוֹגִים אוֹלֵי דָעוּ לְהַגִּיד
שֶׁהֵיְתָה שֵׁם פְּעַם אֲשֶׁה, הֵיְהִי שֵׁם פְּעַם מְקוּם
הֵם קוֹרְאִים לוֹ סְדוּם
אֲנִי קוֹרְאֵת לְזֶה
שְׂרָשִׁים.

ב

אֲמִי בָּזָה לְמִשׁוֹרְרִים
כִּי מוֹתֵר הָאָדָם מִהַבּוֹהֶמָה.
מְשִׁירִים לֹא קוֹנִים לָחֵם בְּמַכְלֵת
פְּסָקָה חֲדָמָה,
הַד קוֹלָה בִּי נְטִמַע
כְּמוֹ תַּפִּי מִלְחָמָה.
זוֹכֵרֶת אוֹתִי
שׁוֹזֵרֶת מִנִּימֵי נְשָׁמֹתֵי חֲרוּזִים
בְּמִטְבָּח -
אוֹתָם בְּהַרְף
הַיִּית מְפִזֵּרֶת,
מְרַדֶּדֶת לְרִקְקִים
בְּמַעְרוֹךְ הַמְּצִיאוֹת שֶׁלָּהּ.
בְּמִטְבָּח מְשָׁלִי
הַיּוֹם אֲנִי יוֹשֶׁבֶת,
וְעַדִּין הַשִּׁירָה אֵינָה תּוֹשֶׁבֶת.

מְשִׁיבַת אֲנִי אוֹתָהּ
כִּבְּת חוֹרְגוֹת,
זוֹרְקֵת לָהּ פְּרוּרֵי זְמַן,
כְּמוֹ מְטֻבְעוֹת פֶּסֶף קָטָן לְקִבְצוֹן.

אָבֵל בְּלִילָה,
יֵשׁ פְּתָאִים מִן קֶסֶם בְּאוֹיֵר:
מִן הַמְטֻבָּח הִיא יוֹצֵאת לְקַרְעַת אֶת הָעִיר
בְּלִי כְּמִיָּהָה לְנִסְיָה, הִיא רַק רוֹצֵה לְהִיּוֹת כְּאֵן
אֲזַ תִּנּוּ לָהּ קֶצֶב בְּדִים, וְאָדָם-בְּלַחֲיִים, נִשְׁבֵּר עוֹד צִלְחַת, נִעְלָה עַל שְׁלֶחָן- -

ג

מֵתוֹךְ הַפִּירְמִידָה
רְאִיתִי אוֹתָן:
אִם אוֹכְלֵת בֵּת, בֵּת אוֹכְלֵת אִם
וְהָעוֹלָם אֵלֶם- -
אוֹ שְׂאֵמֵר פְּשוּט: "זֶה בְּטֻבְע",
בֵּת רוֹצֵה לְגִדֹּל, לְהִתְקַדָּם
וְאִם אֵין בְּסִבְיָה בְּרָרָה אַחֲרֵת
אֲזַ בֵּת אוֹכְלֵת אִם.

וְאִם אוֹכְלֵת בֵּת,
כִּי אֵי אֶפְשֵׁר לָהּ לְאֹכַל מִיִּשְׁהוּ אַחַר לְאַחַר שְׂאֹכְלָה אֶת עֲצָמָה
וְהִיא יוֹדַעַת, שְׂצָרִיךְ לְהַפְסִיק אֶת הַשְּׂרָשְׁרֵת,
וְהִיא יוֹדַעַת שְׂאֵף אַחַת מֵהֵן לֹא תוֹכֵל לְהִיּוֹת מְאֻשֶּׁרֵת
וְהִיא יוֹדַעַת שֶׁהִיא תִּשְׂאֵר לְעוֹלָם הָאִשָּׁה הָאַחֲרֵת
הָעוֹמֶדֶת בְּצֵל

אִישׁוֹן אֶל אִישׁוֹן מִפְּלָבֵל,
הָיָה רוֹצֵה חֲדוּת רְאִיָּה, חֲרוּת נְטִיָּה לְמָה שֶׁהָיָה- -
אוֹתָהּ אַחֲדוּת תֵּת-רְחֻמִּית נְשִׂית חֲרִישִׁית
אוֹתוֹ רְחֻם הָיָה.

ד"ר סמדר פלק-פרץ - ד"ר לפילוסופיה מטעם המחלקה לספרות משווה באוניברסיטת בר-אילן. עבודת הדוקטור שלה עוסקת בקול הסמוי ביצירותיהן של דבורה בארון והסופרת האמריקאית מרי וילקינס פרימן. מרצה במכללה האקדמית לחינוך ע"ש דויד ילין בירושלים ובמכללת אורות ישראל באלקנה. ספרה 'והמלך ישן' ראה אור בשנת 1992 בהוצאת סער.

שְׁלֹשָׁה שִׁירֵי אֶבֶל / חן ישראל קלינמן

לעודד

*

אָמור נָא – מָהוּ שְׁחֵמֵר עַד מְעַרְפֶּת,
מָה יָתֵם עַד אֵל,
הוֹתִיר כָּאֵב כְּהוֹרָה אַחֲרוֹנִי, מוֹרָה דְרָךְ בָּאִין-מִפְּלֹט.

צַר. נָא.

תְּדַחֲתֵנּוּ נְתֻזִים, תִּבְהַלּוֹת שֶׁל פֶּסֶק.
הוֹסַפְתָּ לְשִׁבּוֹר אֶת הַנְּשֻׁבְרִים מִמִּלָּא.

סְרַעְפוֹת שְׁפִכוֹת כָּאֵן, נֶשׁ-פְּתוֹת אֶל חֵי תְּדַבֵּר,
פְּנִים אוֹגְפוֹת לְהַבִּין,
זְמַן יוֹצֵא מְעוּרוֹ, כָּאֵן מְבַקֵּשׁ אֶת כָּאֵן. אַתָּה.

*

מָה שְׁעוֹשָׂה אוֹתָךְ תְּמוּנָה וְשֵׁנָה בְּעוֹד אֶת כָּאֵן
הוּא מָה שֶׁלֹּא מוֹתִיר לִי בְּרִיכָה.
מָה עוֹשָׂה אָדָם חֶסֶר בְּרִיכָה?

מְטַחֲנִי עֵצִים חַיִּים בְּעֵצִים מֵת, בֵּין עַר בֵּין יָשׁוּ,
הַזְמַן כָּלוּ בְּזַמַּן עֶבֶר.
חוֹבֵק אוֹתָךְ חֲזָק, עֵינֵי כְּמִשִּׁים מֵאַחֲרֵי כְּתֻפָּה.

מָה שְׁמִמִּית אוֹתָךְ תְּמִידִית, מֵאֵל כָּלֵת דּוֹמוֹת בְּגוֹפִי,
הוּא מָה שְׁמוֹתִיר אוֹתִי חֵי בְּלִתֵּי אֶפְשָׁרִי.
מָה עוֹשָׂה אָדָם בְּלִתֵּי אֶפְשָׁרִי?

*

נוֹסֵט לְגִיָּה קְרוֹבָה מְדִי אֵל הַגְּעִיגוּעַ הַקְּרוֹב מְדִי
אֵל הָאֶבֶל הַמְּפֹכָה.

תְּלִסֵּר שָׁנִים וְהִיא, כִּי אִין דְּבַר בֵּינָה לְבֵין הַזְמַן
כְּשֵׁם שְׂאִין דְּבַר בֵּין קְרִבָּה לְמַגֵּעַ.
מְכוּנִיּוֹת מִתְנַגְּשׁוֹת לֹא כִי הֵן קְרוֹבוֹת מְדִי.

תְּלִסֵּר שָׁנִים לְהֶאֱבִיד, לְהַכְבִּיד עַד צַר
עַל קִנְיַת הַסְּבִלָּת,
לְהַרְחִיק עַד זֶר אֶת מְנַשֵּׁם הַמְּקִנָּה.

יֵאמְרוּ כֶּךָ נּוֹצֵרֶת מִיתוּלוֹגִיָּה, אֶבֶל כֶּךָ הֵם שְׂמִים
שֶׁהִגְדִּילוּ לְהַרְחִיק.

תְּלִסְרֵי שָׁנִים כָּבוּ בְּנִגְיַעַת מְרָאָה, כִּי תַחֲי-בְהֶרֶת
חֲמִדֵי-תֵאֵר-הַחַיּוּף-עַל-חֵי-פְּנִיָּה,
וְכֹל הַקָּרֵב הָאָמּוּר - סוֹבֵב סוֹבֵב לוֹ. רִטוּרִיקָה מְסַכְּנִית.

אַבְל אֵין דָּבָר בֵּין קֶרְבָּה לְמַגֵּעַ, כְּלוּמָר כֶּן: נְדַרְכֶּת
קְפִיצַת הַדָּרָף.

חן ישראל קליינמן – דוקטורנט במחלקה לספרות משווה באוניברסיטת בר-אילן.
פרסם שני ספרי שירה: "צעדים במרחב" (כרמל, 2006); "במלוא מוטת הבריאה" (עמדה,
2011). מעורכי כתב העת הספרותי המקוון "יקוד".

עוד יבואו זמנים / אהובה רויטל

עוד יבואו זמנים,
לאו דוקא טובים,
יותר ידעים את השנים.

הגגות מתפללים
העצים מתנועעים
לקראת הימים הנוראים.

הגרונות מצטנחים
החושים מתחדדים,
כמו ידעים את פסק הדין.

אהובה רויטל – סטודנטית לתואר שני במוסיקולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן. בוגרת תואר ראשון במוסיקה. שיריה התפרסמו בגיליונות מסע"י הקודמים. מלחינה, כותבת ומבצעת.

הַבַּת שֶׁל הָרֵב / שפּרָה רִיפְקִין

קִמְטִי הַבְּעָה וּמִבֶּט מְהִיר
הִיִּיתִי מִפְּנֵה אֶת הַגֵּב
וְעֵינַיִם קִטְנוֹת שָׁאֵלוּ בְּפִלְאָה:
'זֹאת הַבַּת שֶׁל הָרֵב?'

פִּיטוֹן מִתְעַקֵּשׁ מִסְּלֵסֵל בְּקוֹלוֹ
וּמִתִּישׁ אֶת עֲמוּד הַתְּפִלָּה
בְּרַקֵּעַ זְהִיתִי נְגוֹן חֲסִידִי
וְאֶת אָבִי. הַתְּלוּי עַל בְּלִימָה

שְׁעַת מַנְחָה וּקְלָפוֹת גְּרַעֲיָנִים
נְצוּצוֹת שֶׁל מִדְּרָשׁ וּמִשָּׁל
מִיִּשְׁהוּ נִסָּה לְהַסּוֹת אֶת הַרְעֵשׁ
מִיִּשְׁהוּ נִכְשָׁל

קִמְטִי הַבְּעָה וּמִבֶּט מְהִיר
הִיִּיתִי מִפְּנֵה אֶת הַגֵּב
וְעֵינַיִם קִטְנוֹת שָׁאֵלוּ בְּמַחִילָה:
אֶת הַבַּת שֶׁל הָרֵב?
ז"ל?

שפּרָה רִיפְקִין – בעלת תואר שני בספרות עברית, אוניברסיטת בר-אילן. מרצה לספרות ודרמה בסמינר בנות מרגלית בירושלים. ספרה הראשון "געגועי" ראה אור בשנת 2004 בהוצאת דני ספרים.

חִפְנֵי קוֹלֶךָ / עמוס רצון

מְשַׁכְּתִי	חִפְנֵי
קוֹ דְמוּתֶךָ	קוֹלֶךָ
כְּצִיֵּר	כְּמִיתָר
בְּתַמּוֹנַת הַחַיִּים,	לְהִיּוֹת לִי
לְכַבּוֹשׁ בּוֹ	כְּנֹר נְעוּרִים,
זְכָרוֹנִי	לְשִׁמוּעַ
בְּמַעְגַל חַיִּי	הַמֵּית לִבֶּךָ
הַחֹסוּם בְּגֵדִים,	הַכְּלוּאָה
אֵךְ	בֵּין עַלְיוֹת וַחֲדָרִים,
נִפְרָץ הַמַּעְגָּל	וְרַפּוֹ
בְּפִגְעֵי זְמַנִּי	אֲצַבְּעוֹתַי
וְאֲבָדָה דְמוּתֶךָ	כִּי קָבְדָה
וְנִשְׁבָּה זְכָרוֹנִי	קָדִי
וְנוֹתַר	וְנִבְקַע
רַק מִיתָר	הַמֵּיתָר
וְאֲחִיו הַשְּׂבָרִים.	וּמַדָּם בְּשִׂבְרִים.

עמוס רצון – בעל תואר שני. לומד במסלול המשולב לתואר השלישי במחלקה לספרות עם ישראל באוניברסיטת בר-אילן. מתעתד לכתוב עבודת מחקר בתחום המקאמה העברית אודות ייחודו של "ספר המוסר" לר' זכריה אלצ'אהרי על רקע המאה ה-16 בתימן. מורה- גמלאי של משרד החינוך.

עולם של זכרים / עפיף שליט

תרגם לעברית: כרם אבו מוך

תיאור הטבע

הר בודד, ומסביבו חול משולהב כמו מים רותחים. מאחד הכיוונים שומע קול אנחות של נשים וצעקות, לאחר מכן אתה רואה אישה, שעה מפוזר על פניה וגופה, רצה על החול המשולהב כמו סיר מים רותחים, ומאחוריה רץ גבר עם חרב, ונשרים עפים בשמיים מעל שניהם, מחכים לביצוע גזר הדין. בפסגת ההר הבודד הזה עומד גבר ענק מכפתר את מכנסיו וצוחק ברעבתנות תאוותנית ובסדיזם מופרז, לאחר מכן מידרדרות גופות נשים מפסגת ההר עד הקרקעית, ובתחתית ההר מחכות להן חרבות האצילות והכבוד.

בית הדין

כיכר אמצע העיר, הגופה מונחת בתוך כלוב ברזל, שייך סובב את הכיכר ונוצץ מבטי רעבתנות תאוותנית בגופה, ולא גורע ממנה מבט. באמצע הכיכר עומדת במה גבוהה יחסית, על הבמה עומד גבר נמרץ, שליבו אינו יודע מה הם רחמים כי היא נקבה.

הגבר הנמרץ:

אדוני הנכבדים, היום אנחנו עומדים בפני הטיפול בעניין רב חשיבות וסכנה (מצביע על הגופה), הביטו נא במושעת הזונה ההיא! (מתקן את דבריו) אל תביטו במושעת ההיא על מנת שלא תנסו (בולע את הריר שבפיו). היא העזה ונכנסה למקלחת ביתה ואחרי שסגרה את הדלת היטב (בצעקות חדות ופתאומיות) התפשטה, כן התפשטה, אדוני, כמו שברא אותה אלוהים. האנשים בקהל עוצמים את עיניהם ומנסים להתרכז במראה, אולי יצליחו בדמיונם הרחב והפורה לשרטט את פרטי גוף המושעת שמדבר עליה הגבר הנמרץ.

הגבר הנמרץ:

בן שכנים מסכן נכנס לבי, ושמע הקול של המים שבמקלחת, והאדם, יפה הנפש הזה, חשב בתום לב ששכנו שכח לסגור את הברז היטב, ומהר למקלחת בכדי לחסוך לשכנו בדמי חשבון המים, והנה הדלת סגורה. הוא הציץ מבעד לחור הדלת והנה הוא רואה גוף רך ורענן ויפה ביותר.

הקהל:

אלוהים!

הגבר הנמרץ:

ולא נשאר לצעיר המסכן הזה, אחרי שראה מה שראה, אלא לפרוץ את הדלת והיה אשר היה.

הקהל:

איזה יופי!

הגבר הנמרץ:

ופתאום נכנס אבי הנערה והיה כל-כך המום ממה שראה, ורצה לנקום לכבודו, שלף את חרבו ודקר אותה, אחרי שניסתה המושעת הזו לברוח להר הבודד. והנה היא בפניכם בכדי שתגזרו עליה את גזרת הצדק.

הקהל:
התלייה.

אחרים:
השרפה.

אחרים:
המוות.

הגבר הנמרץ:
אך היא גופה דוממת ולא נוכל לגזור עליה פסק-דין מוות כשהיא מתה.

(רגע שתיקה)

הגבר הנמרץ:
בפעם הראשונה אנו נתקלים בבעיה מסוג זה, כי אין עונש מרבי יותר ממוות. הפושעת הזו נתנה לנו להחמיץ הזדמנות זו כאשר נהרגה לפני שנהרוג אותה אנחנו, לכן עלינו להפנות את העניין לאקדמיה ללשון.

האקדמיה ללשון
קבוצה של גברים זקנים יושבים בישיבה שפופה, והם דנים בנושאי הדקדוק והתחביר.

המורה החכם:
אני מציע לבטל את כל שמות הנקבה מהלשון הערבית, אפילו האותיות ובראשן ת הנקבה.

המדען החכם:
אבל אנחנו נעמוד בפני בעיה, אדוני החכם המורה.

המורה החכם:
ומה היא, מורי החכם המדען?

המדען החכם:
שהלשון הערבית היא גם שם נקבה, ואם נבטל את הלשון הערבית נהיה בלי לשון.

החכם המתוחכם:
תרשו לי להתערב בעניין זה. יש אפשרות להפוך את הלשון הערבית לשם זכר ותהיה הלשון הערבי, וכך אנחנו פותרים את הבעיה.
כולם מביטים בכולם, כשהרעיון מוצא חן בעיניהם, והם מתפלאים מפקחות חברם החכם המתוחכם, ומרוחב ידיעתו ומחליטים פה אחד להפוך את כל שמות הנקבה בלשון הערבית לשמות זכר.

המצב החדש

אחרי החלטת האקדמיה ללשון

ונהייתה החברה הזו לחברה זכרית בלי נשים, ונהרגו כל החיות הנקבות, והושמדו כל הצמחים הנקבות, ונמחקו כל שמות הנקבה ממילוני הלשון הערבית, ולא נשאר עוד אמהות ואחיות ובנות זוג, אלא חברה זכרית טהורה מפגמים. ומהיום ההוא שרר השקט והביטחון, עד שבמרוצת הימים מתו הגברים ולא נולדו במקומם תינוקות כתוצאה מהעדר האישה בעולם הזה. ובסוף נשאר איש אחד, ושמו אדם שחרד לגזע האדם מכלות וביקש מאלוהים שיעניק לו אישה בכדי לשמור על המשך קיום האדם, ואלוהים העניק לו אישה שקרא לה חוה והיה אשר היה. והתרבו האנשים וחזרה האישה מחדש אל עולמנו, ובוטלה החלטת האקדמיה ללשון ועד היום הדבר ממשיך בזו הדרך.

עפיף שליט – שחקן ומחזאי. סטודנט לתואר שני בחוג לספרות השוואית – מסלול לכתיבה יוצרת באוניברסיטת חיפה. בוגר החוג לספרות ושפה ערבית באוניברסיטת חיפה. מנכ"ל עמותת 'אלאופק' לתרבות ואומנות.

התשנ"ב 1992

רות (בקמן) מלכא

אוניברסיטת בר-אילן

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למדעי היהדות
המחלקה לספרות עם ישראל

לקבלת פרטים ניתן לפנות בטל': 03-5318235 או בדוא"ל: deptli@mail.co.il
חומרים למסע"י ניתן לשלוח לדוא"ל: yossi_bs10@walla.co.il